

FOAIA POPORULUI

Prețul Abonamentului:

Pe un an 2 fl.
Pe o jumătate de an 1 „
Abonamentele se fac la Institutul Tipografic în Sibiu
și la toate birourile filiale de abonament.

Apare în fiecare Duminică

INSERATE

se primesc în biroul administrației (strada
Măcelarilor nr. 21).

Un șir garmond prima dată 7 cr., a doua oară 6 cr.,
a treia oară 5 cr.; și timbru de 30 cr.

Dăm după „Tribuna“ următorul articol însemnat:

București, 8/20 Noembrie 1893.

Dela existența ei și până astăzi „Tribuna“ a îndurat pentru apărarea și susținerea leală a programului partidului național român multe neajunsuri. Dela bărbății, care au întemeiat acest ziar, 'l-au susținut, 'l-au sprijinit și 'l-au redactat, s'au cerut multe și mari jertfe în bani, în muncă și în libertate personală. Nu înzadar însă s'au adus aceste jertfe. Dacă astăzi partidul național e consolidat și puternic, dacă deslegarea cestiunii române se află în primul plan al discuțiilor politice, dacă astăzi ne bucurăm de multe simpatii în patrie și în afară de patrie, o bunicică parte a acestor rezultate obținute sunt roadele acelor jertfe.

În măsura însă, în care ne consolidăm și sortii de izbândă sporiau, în aceeași măsură adversarii nostri loviau mai tare și mai greu în „Tribuna“. În timpurile mai recente aceste lovituri aveau caracterul unei *răsbundiri politice* și trebuiau să producă în toate părțile impresia, că ținta lor e *nimicirea* acestui organ al partidului și *înfrângerea puterii de acțiune* a bărbaților care îl conduc.

În considerarea mijloacelor politice modeste, de care noi dispunem peste tot în lupta noastră, ajungerea acestei ținte ar fi însemnat în împrejurările de față un eșec al partidului. Eram deci cu toții datori, dar' mai ales eu, ca actualul pro-

prietar și editor al „Tribunei“, după-cel delă întemeierea ei am stat în toate timpurile adese-ori furtunoase *neclintit* lângă ea, să căutăm a zădărnici tendențele adversarilor. Nu-mi era deci permis să părăsesc terenul de luptă, mai ales acum *nu*, când pe deoparte toți redactorii „Tribunei“ au fost aruncați în temniță, ear' de altă parte comitetul central al partidului e chemat să *săvârșească mari și însemnate lucrări*, delă care nici eu nici colegii mei nu ne putem dispensa.

În deplină conșelegere cu comitetul central al partidului, voiu continua, deocamdată, afară de patrie a pune modestele mele puteri în serviciul revendicării drepturilor poporului român din Transilvania și Ungaria, și mă voiu strădui, pe cât timp mă bucur de încrederea amicilor și a conșoților mei de luptă, a-mi împlini cu scumpătate misiunea ce o am ca fiu credincios al poporului român.

Ținta noastră a tuturor care ne-am grupat în jurul steagului partidului național, nu e lupta și discordia, ci *pacea și concordia* între popoarele patriei. Pacea și concordia se pot însă dobândi numai pe *principiul egalei îndreptățiri* a tuturor acestor popoare. Nemulțumirea adâncă, de care sunt bătute popoarele nemaghiare din Ungaria prin neîndreptățirea lor, e o continuă primejdie pentru *Ungaria însăși*, pentru întreaga *monarhie habsburgică*, pentru învecinatul regat al *României*, pentru *statele triplei alianțe* și politica lor

de pace. Voim să dispară în *mod firesc* și prin *mijloace legale și pacifice* această nemulțumire. Ea nu va pute dispărea însă pe cât timp suntem guvernați prin *legi excepționale* și prin măsuri ce se iau de cătră stat anume pentru *asuprirea noastră*. Când cerem dar' *înlăturarea* acelor legi și măsuri excepționale contra noastră, nu cerem privilegii, ci cerem ca noi alături cu celelalte popoare, care constituiesc statul, să ne putem pe *basă egalei îndreptățiri* desvolta culturalicește, neigniti unul prin altul și în deplină libertate. Cerem să se facă cu *putință*, ca fiecare popor să considere statul, nu ca *asupritorul* individualității sale etnice, nu ca *exploatorul* forței sale economice, ci ca pe *adevăratul seu ocrotitor*, căci numai astfel va fi cu *putință*, ca toate popoarele împreună și fiecare în particular să aducă cu *aceeași dragoste jertfele de avere și de sânge pe altarul patriei*, și să o apere contra dușmanului comun.

Scopurile noastre politice sunt deci pe cât de *lămurite* pe atât de *leale și patriotice*. Toate silințele presei, ce stă în serviciul politice de maghiarisare, de a pune în sarcina Românilor *alte scopuri și tendențe* au rămas zadarnice. Nici șirul lung de cercetări judecătorești ce s'au făcut contra noastră, nici procesele politice pornite de guvern contra Românilor, și judecate în mod nefiresc și nejust prin jurați *maghiari* pe temeiul unei *legi excepționale*, n'au putut dovedi nimic ce ne-ar pute compromite politicește.

FOIA.

AM PLÂNS...

*Sedeam îngândurată;
Priviam în sus la cer,
Și vântul printre ramuri
Sufle încetinel.*

*Și-atâta-mi păreau toate
De triste 'n acea seară;
Părea că toate 'n juru-mi
Plâng soartea mea amară.*

*Cașa 'mi-a fost ursita:
Un traiu în chin mereu,
Și-a zilelor dulceață
Să nu o cunosc eu.*

*Și-am plâns, am plâns atunci
Mai mult ca altădat
Căci plânsu-'i mângăierea
Celui nemângăiat...*

Băcia.

Sineșta Groza.

Pal mățoc, domn din Țeara-Leșinească.

Poveste de Demetriu Boariu.

A fost ce-a fost, căci de n'ar fi fost, nu s'ar povesti și eu n'aș ave de unde ști, că mie nu mi-'i de-a minți, ca purecelui a plesni pe dunga vălii.

A fost odată un om sărac, care pe lângă toată sărăcia lui a avut și o grămadă de pisici. Dar' pisicile ne mai putend răbda atâta foame, cu câtă le hărănia gazda lor, s'au gândit ce s'au gândit și într'o bună dimineață s'au cam mai dus în lume! Un mărtan dintre fugari a ajuns într'o pădure, unde se întâlni cu o vulpe. Mărtanul dede binețe: „Bună ziua! soră Mândră-Mărie“; ear' vulpea mulțumindu-'i îi zise: „Cine ești tu, mōi“ și de unde? El se numia din Țeara-Leșinească, pentru-că era leșinat de foame. „Eu, răspuse mărtanul, sunt Pal-Mățoc, domn din Țeara-Leșinată. „N'ar fi bine să ne căsătorim laolaltă“, zise vulpea. „Putem, răspuse mărtanul“. Cu acestea se duseră amândoi acasă la vulpe.

Într'o zi mergend vulpea prin pădure, se întâlni cu lupul, cu ursul și cu leul, care deteră și ei binețe; «Bună ziua, soră Mândră-Mărie, dar' ce mai faci și cum te afi?» „Vă mulțumesc“, răspuse vulpea. „Mă aflu foarte bine, căci m'am măritat“. «După cine?» «După Pal-Mățoc, domn din Țeara-Leșinată». „Dar' cum s'ar pute să-'i vedem și noi?“ „Bine, îl veți vedea numai veniți pe seară“. Și se despărțiră. Când se făcu seară, se duseră toți trei, adecă lupul, ursul și leul, ca să vadă pe jupânul bărbatul vulpei. Mai întâiu se duse lupul la fereastră și zise: „Bună seara, soră Mândră-Mărie. Ce-'ți face bărbatul?“ „Toțmai acuma belește un lup zise vulpea“. Auzind lupul o tull la fugă, pentru-că se temea că-'l va beli și pe el. Merse ursul la fereastră:

— Bună seara, Mândră-Mărie! Ce-'ți face bărbatul?

— Toțmai acum jupoaie un urs!

Și o luă și ursul la sănătoasa. Și tot așa păți și leul.

Oare-cum îl vom pute vedea pe puternicul acela, se întrebară cei trei prieteni,

Suntem excluși din parlament prin o lege electorală, care cuprinde dispoziții excepționale, ce au de scop anume să împedecă reprezentarea populației române din Transilvania; suntem paralizați la alegeri, afară de aceste dispoziții excepționale ale legii, prin o formare de cercuri electorale, care nu se limitează nici prin numărul alegătorilor nici prin extensiunea teritorială și permite astfel a adăuga la numărul alegătorilor români un număr mai mare de alegători neromâni aduși din părți ori-cât de îndepărtate pentru alegerea unui deputat; suntem înlăturați din administrație și asupriți prin organele ei, suntem neîndreptățiți în justiție, în instrucție și în folosirea limbii noastre prin o călcare, îngăduită de puterea statului, a unei legi votate de parlament, sancționate de Monarch și neabrogate, a legii de naționalități; ni-se jignesc drepturile autonome, garantate prin legi, ale bisericilor noastre naționale. Și când ne plângem de aceste legi și măsuri excepționale, când protestăm contra călcărilor de legi existente în detrimentul nostru, când protestăm contra tuturor neîndreptățirilor ce avem să suferim, suntem dați în judecată. Dar' nici judecata nu ni-se face decât tot în mod excepțional. Avem, în deosebire de cealaltă Ungarie, o lege de presă anume pentru Transilvania, alcătuită pe principii absolutiste din vremuri de stări de asediu. Această lege excepțională s'a aplicat până acum numai contra Românilor. Înzestrați cu această lege excepțională, guvernul nu ne trimite cu acușările sale înaintea tribunalelor ordinare, ci înaintea Curții cu jurați. Sediul Curții cu jurați era la Sibiu, și după-ce cetățenii germani ai acestui oraș au achitat în vre-o câteva rinduri pe Români acusați, guvernul a mutat sediul curții dela Sibiu la Cluj. Cetățenii maghiari din Cluj, care stau pe punctul de vedere al șovinismului și al exclusivis-

mului maghiar au condamnat și condamnă pe toți, care nu primesc acest punct de vedere, ce stă în diametrală contradicție cu principiul egalei îndreptățiri. Cu ajutorul acestei legi de presă excepționale ce ni-se face, suntem trimiși pe patru sau mai mulți ani în temniță, pentru-ca să amuțască toate glasurile, care pretind pacea și bunăînțelegere între popoarele patriei.

Nu ne simțim cu nimic vinovați și trebuie să considerăm aceste osânde date de adversarii nostri drept o răsbunare politică, care nu numai ne îndreptățește dar' ne și îndatorează a ne păstra libertatea pentru a pute duce lupta la un bun sfârșit în folosul națiunii, al patriei și al Tronului.

Eugen Brote.

Risipă peste risipă.

Vrednicia unui popor de a susține stat și a ocărui o țeară, între altele se poate socoti pe drept cuvânt, după felul cum știe el chivernisi averea adunată pe calea contribuțiilor (dărilor) obștei.

Ungurii nostri n'ar fi vrednici să se cărmuiască nici pe sine înșiși, decum încă și alte popoare. Căci un popor mai necruțător și mai risipitor abia de a lăsat Dumnezeu altul pe fața pământului! Te iau fiori când socoti ce fac dinșii cu banii scumpi din visteria țerii, bani adunați în două din trei părți tot dela popoare nemaghiare!

În dieta țerii s'a desbătut în luna Noemvrie budgetul statului (adecă socoteala venitelor și cheltuelilor țerii) pentru anul viitor, și în această socoteală se află între altele, că numai pentru teatrele ungurești din Pesta, se dau din visteria statului 245.000 florini! Ear' pentru teatrele ungurești din țeara întreagă, se cheltue laolaltă 450.000 fl., adecă aproape jumătate de milion!

Când vezi aceasta, și când știi că pentru un așezământ românesc, de o tre-

buintă și de un folos neprețuit, cum e să zicem biserica greco-orientală dela noi, care atât de mari lipse are, abia se dau din aceeași visterie obștească 50.000 fl., ear' pe seama școalelor populare a acestei biserici, nu se dă nimic; și când socoti drept, care așezământ este oare mai folositor pentru țeară: teatrele acelea care câștigă petrecere din seară în seară pe seama unei părți numai de cetățeni a câtorva orașe, sau biserica aceasta care mulțumește neapăratele trebuințe sufletești ale unui număr de un milion și jumătate de creștini, și școala acelorași? — și vezi d-ta că pentru fleacurile acelea de teatre se dă din banii țerii de nouă-ori atâta cât pentru biserica și școala unei confesii mari, atunci ce să mai zici de astfel de chivernisitori?!

Și nici nu te-ai năcăji când a-i vedea că el, Ungurul, jertfește tot pentru ajungerea scopurilor sale, pentru câștigarea de plăceri pe seama sa, dat acel tot este al lui propriu, propriu pentru-că el l-a agonisit, el a asudat pentru dînsul, din al seu buzunar l-a scos, dela a sa gură și-a tras de a jertfit: dar' când vezi că el își viră cu nemilă și obrăznicie nemai pomenită necuratele degete în pungulicile noastre sleite de greutatea dărilor, și scoate dela mine și dela tine cel din urmă și amărit dinar, și din acestia laolaltă își face totul pe care îl jertfește apoi numai pentru binele seu: asta e totuși prea mult! Risipitori mai josnici și mai destrăbalați nici că-ți poți închipui! Și vai de biata țeară care are nenorocire a fi ocăruiată de astfel de jivini.

Și apoi mai e încă un lucru știut, că «tot darul de sus vine!» Dacă niște netrebnici sînt cei de sus, netrebnic va fi și darul ce dela dînsii va veni!

Ungurii nostri de sus dela cărma țerii, sînt niște risipitori diplomați și fără păreche pe globul pământean: și dela ei pildă au învățat și piticii lor frați puși și ținuți cu puterea în fruntea comitate-

„Bine zise, leul“. Vulpea, mi-a spus, că mâne să duce cu bărbatul de acasă; dar' și noi ne vom duce acolo la ei acasă, și tu, lupule, te vei sui în plopul cel mare din aintea căsii, și așa când vor veni, tu-l vei vedea; ear' tu ursule, îți vei face o groapă sub masă și te vei băga acolo, lasându-ți numai urechile afară, ca să auzi ce vorbesc; ear' eu mă voi ascunde în cuptor, de unde și eu voi pute să-l ved.

Așa se și întemplă, că în ziua următoare vulpea și cu bărbatul se duseră de acasă; ear' lupul se sui în plop, ursul se băgă în groapă sub masă, ear' leul se băgă în cuptor așteptând toți trei să vadă pe Pal-Mățoc, domn din Țeara-Leșinată.

Nu peste mult, eată că vine vulpea cu mârțanul. Dar' după obiceiul mățelor, îndată încep mârțanul să-și caute ceva de mâncat. Și să vedeți, ce bucurie l-a cuprins când a văzut urechile ursului gândind că-s șoareci, și numai decât încep a întinde pe urechile ursului de gândiai că cu cap cu tot le scoată afară. Ursul ne mai putend răbda durerea est

ca vântul din groapă și o tulă la fugă. Mârțanul așa se spăria văzând pe urs, încât nu știu unde să se ascundă, ci iute sări în cuptor; ear' leul văzând cât de repede vine mârțanul în cuptor iute fugi de acolo ca nu cumva să-î rupă și lui urechile ca la urs. Mârțanul văzând că nici aicia n'are loc, de frică iute fugi în vârful plopului. Lupul, văzând cât de iute se suie, a gândit că de loc îl inghite și neaflând loc pe unde să meargă jos, numai decât a sărit din vârful plopului și a tulit-o la fugă. După-ce se întalniră cei trei prieteni zise ursul: „Vai, prăpădi-l-ar Dumnezeu pe Pal-Mățoc, că tare e, că așa mă trase de urechi de gândiam că și capul mi-l scoate afară, dar' avui noroc cu fuga“. „D'apoi eu nu știam ce să mă fac din cuptor“, zise leul, „că așa s'a aruncat cătră mine, încât de frică abia am aflat ușa!“

— „D'apoi eu! zise lupul: cum m'am mai spăriat, că așa se sui până în vârful plopului, de gândiai că e o vrabie ce zboară, și de groază n'am știut ce să fac, numai cât m'am lăsat într'o dungă, și așa am ajuns jos!“

LITERATURA POPORALA.

Fratele și sora.

Baladă

culeasă de I. Popescu.

Ade-se, Doamne, aude,
Da, Doamne ntr'un virf de munte,
Trei miori dalbe sbierând,
Trei păcurari oi mulgând
Și din gură-așa grăind:
„Frate frățiorul meu,
„Mulge două lasă nouă,
„Oacheșele amândouă,
„Uite pe cea vale lată
„Ce vreme grea ni-s'arată.“
„Soră sorioara mea
„Aceeua nu-i vreme grea,
„C'ala-i un leu și cu smeu,
„Vin la tine să te iee
„Să le fi tu lor muiere,
„Nice vorba n'a gătat
Când acolo a picat
Și din gură-a cuvântat:
„Bună seara, voinicei,
„Sănătate fărtaței,
„Ședeți dacă ați venit“.

lor noastre ale nemaghiarilor. Și văzând acestia cu ce mână largă împrăștie sfinții de sus banii, nu se lasă nici dînșii mai pe jos, ci intrucât numai se poate, încearcă a-'i chiar întrece! Și fac risipile fără nici o remușcare sufletească, fără de nici o părere de rău, tocmai fiindcă nemaghiare sunt comitatele în fruntea cărora stau, și așa nici o milă nu simțesc pentru suferințele și lacrimile locuitorilor lor.

Pilde am pute aduce cu ridicata.

Așa bună-oară, ceva mai nainte, când cu înființarea «Kultur-egylet-ului» dela Cluj, comitatele ardelenne cele mai nemaghiare se întreceau în aruncarea de dare pe popor pe seama acelei însoțiri care 'și-a pus înaintea sa un scop cât numai se poate de ticălos: adică cumpărarea de suflete pe seama seminției maghiare, din sinul națiilor neungurești.

Așa se făcea atunci, așa se face acum!

În timpul din urmă spre pildă, s'a vestit că comitetul adunării comitatului Vas, a hotărât ca în adunarea dela 4 Decembrie să ceară ca să se arunce pe locuitori o dare de 16.000 fl. pentru-ca să se poată înființa vre-o 40 de „Kisdedov-uri“ (ungurisdătoare) în ținuturile locuite de nemaghiari!

Ear' pe când abonații nostri cetesc acest număr al „Foi Poporului“! adunarea comitatului va fi primit deja cereerea comitetului! Altă pildă:

Pe la începutul lui Noembrie, orașul Neuhänsel (Érsékujvár, com. Nyitra) 'și-a ținut adunarea lui de toamnă, și a aflat, că cheltuelile îi întrec venitele cu 12.683 florini la an! pentru coperirea cărei pierderi s'a aruncat asupra locuitorilor orașului o nouă dare de 17 procente, adică de 17 cr. după fiecare florin! asta e colosal de mult! și s'a aflat că cheltuelile s'au urcat așa tare din pricină că orașul a ridicat mai multe așezăminte de învățământ ungurești pentru ungurizarea Slovacilor ce locuiesc în mare număr în oraș!

Am pute încă aduce înainte multe pilde de risipa descreeată ce o sevrișesc Ungurii puși în fruntea comitatelor ori orașelor neungurești, în care aflăm case orășenești și case ale comitatului, niște adevărate palate care au costat sute de mii de florini împrumutate dela bănci, și la plățirea cărora populația e obligată pe jumătăți de veacuri! Așa e bună-oară comitatul Hunedoarei îndatorat a plăti la 200.000 fl. în timp de 50 ani, unei bănci din Pesta, pentru că 'i-a făcut un mareș palat ca casă a comitatului, în care o mână de Unguri slujbași se se răsfețe și îmbuibe, deși sunt numai 5 din sută de locuitori, ear' 95 sunt Români!

Ce va să zică asta? Ce va să zică când tu, Ungurule, atunci dare colo pe Slovac, dincoace pe Român, ca apoi din banii ce et îi plătește, să-'ți faci fie palate în care se te răsfeți, ori să-'ți ridici școale în care, pentru proprii lui bani, să-'ți cumperi, să-'ți ademenești pentru tine pe fi lui, să-'ți jupoi adică pe poporul care 'ți-a dat banii, de ce el are mai scump, de limba și legea lui?!

Nu-'i vom zice pe adevăratul ei nume acestei fapte, căci vrednicește un nume prea aspru!

Credem însă a fi dovedit din deajuns, că Ungurii în ura lor față cu noi nemaghiarii, atacă în chip nemilos, nevrednic și josnic chiar, averile noastre atât sufletești cât și materiale! și acesta e un lucru foarte murdar, care ni-'i arată limpede intrucât sunt dînșii vrednici de a ocărui o țară și a-'i chivernisi averea!

Stau găinile în vârful grămezii de grăunțe: stau risipitorii risipitorilor la chivernisirea averii noastre obștești; și 'ți-se ridică părul în creștet când auzi ce fac dînșii cu banii scumpi din visteria țerii, și 'ți-se revoltă inima când vezi cu câtă nedreptate împart ei acei bani!

Doamne, până când?

im.

O învingere!

Semlac, 11/23 Noembrie 1893.

Domnule Redactor! Azi am ales de membru municipal pe domnul preot gr-cat. Dimitrie Bradu. Contrarii nației noastre au avut doi candidați: unul din comună, și altul din Arad, și ei ca să ne învingă, pe unul 'l-au făcut să repășească, ear' pentru isbânda celui-altal au venit în mijlocul poporului și au agitat în persoană însuși subprețorul, judele comunal, pus de Români, notarul prin jurați, scriitori, tutori și executor.

Însă toate sforțările lor au fost zadarnice, de-oare-ce noi Românii am ținut cu toții strins laolaltă și așa am și învins cu candidatul nostru, cu o majoritate de 51 voturi.

Fraților Români! astfel să faceți și voi toți și pretutindenea și veți învinge! Țineți laolaltă cu bărbăție și vă feriți de străini ca de foc! că dacă rău merg trebile noastre românești, e numai pentru aceea, că noi și în dieta țerii și la municipii mai tot străini am ales și alegem, și cărora nu le pasă de fericirea noastră! Teodor Suciu, plugar.

O veste slabă.

După frumoasa știre venită dela frații din Semlac, eată cu multă mâhnire trebuie să întorcem foaia și să punem sub ochii cetitorilor și o veste slabă, superăcioasă, căci din Uzdin (com. Torontal) un bărbat vrednic de încredere și iubitor de neam, pe o hârtie mică ne vestește o durere mare!

Uzdinul e o comună românească cu vre-o 6000 de locuitori, așadar' o comună, în care dacă toți ar' ține cu bărbăție la cinstea și la fala neamului nostru românesc, ar trebui și ar pute să meargă toate lucrurile de minune frumos pentru noi, și de câte-ori am vorbi de dînșii noi

„Noi n'am venit să privim
„Ci-am venit ca să pețim,
„Pe soru-ta s'o luăm!“
„Pe soru-mea nu v'oi da!“
„Pe soru-ta vom lua“,
„Voiu da sute după sute
„De miori dalbe cornute,
„Și voiu da zeci după zeci,
„De berbeci cu coarne 'ntoarsă
„Ce din coarne aur varsă,
„Noi de-aicia n'om pleca
„Pân' pe soru-ta ni da“.

Soru-sa din graiu grăia:
„Scoate cuțitu din teacă
„Tăie-'mi părul de pe coadă,
„Fă-'l baieră la găleată,
„Și cerceii din urechi,
„Da 'mi-'i pune la găleți,
„Când soarele-a meazăzi
„Cerceii vor zurăi,
„Oile 'n strungă-or veni,
„M'or plânge vara pe munte
„Oile cele cornute,
„M'or plânge vara pe văi
„Oile cele bălăi“.

Soacra și nora.

Baladă.

Culeasă de Vas. Micușan.

Luă mândru pe mândra
Peste voea mumă-sa,
Vineri Sâmbătă iubi,
Duminecă-'i fu nunta,
Luni haide cu tabăra!
El din graiu că a grăit:

„Maică măculeana mea
„Grijește-'mi nevăstuța,
„Tot cu turtă 'n lapte dulce
„Doar' la mă-sa nu s'a duce“.

„Eu bine 'ți-o voiu grijă
„Până 'napoi vei veni,
„Soarele nu 'l-a vedea,
„Apă rece n'a mai bea,
„Iarbă verde n'a călca,
„Pâncă caldă n'a mânca,
„Dacă fiul 'i-a plecat
„Maică-sa s'a apucat
„Cămara 'și-a măturat
„Acolo o a băgat

Cu zăvoare o-a 'ncuiat
Și nimica nu 'i-a dat,
Numai coaje de pe masă
Și moșnicul de pe vasă.

Și săraca nevasta
Lui Dumnezeu s'a rugat
Să scurteze ani 'n luni
Și lunile 'n săptămâni,
Dumnezeu o a ascultat
Anii tare 'i-a scurtat.

El acasă a venit
Și din graiu așa-a grăit:

„Maică măculeana mea
„Unde 'mi-e nevasta mea?“

„Dragul maicei puiu de domn
„Nevasta ta a murit“.

„Hai arată-'mi mormântul
„Să-'mi astempăr sufletul“,
„De când dragul meu te-ai dus,
„Multe ploi a și ploat
„Și mormântul s'așezat“.

am pute să-i pomenim numele cu mare mândrie!

Dar' cum merg aici trebile în zilele noastre? Rău merg!

În Uzdin notarul comunal e un *Serb*; ajutorul seu e un *Serb*; medicul e un *Fidan*; la primărie până la 25 Oct. v. c. cancelistul comunal, care are o plată frumoasă de 300 fl. era Român, dar' în ziua numită el a fost scos din slujbă pe care o avea de zece ani, *sub cuvânt că nu știe ungurește* și în locul lui a pus pretorul din Covacița, un *Ungur*; membrii trimiși de comună în adunarea comitatului sânt și ei tot *străini*! și e teamă că în curând va fi pus și în fruntea comunei un *Neamț ungurizat*, ear' de cassar un *Fidan ungurizat* (cei mai primejdioși oameni, căci renegații sânt totdeauna mai răi și ca Ungurii cei limpezi); și această temere se întemeiază pe aceea că, după-cum ni-se scrie, cei din fruntea comunei ar fi făcând toate pe placul „Domnilor” împintenați, și ar fi ținând a nu se strica cu dînșii, ca nu cumva să se aducă pe sineși în primejdia de a fi dați în lături și a-și perde astfel frumoasele plăți de 5—6—800 fl. la an!

Noi ne mirăm cum nu înțeleg frații noștri din Uzdin, că *dacă ar ține strins și cu voinicie laolaltă* pe oamenii lor din fruntea comunei și pe toți slujbașii sătești nu 'i-ar pute da nimeni în lături ci tot ei ar rămâne să folosească plățile împreunate cu acele slujbe? ar pute mai încolo trimite și în adunarea comitatului *oameni de ai noștri* nu străini! și aceasta ar însemna mult: ei sar' pute mândri tare cu aceste fapte ale lor și tot neamul românesc le-ar pomeni cu drag numele și le-ar lauda bravura! Așa însă ne întristăm auzind că dau tot mai napoi.

Ni-se spune mai încolo, că nainte cu vre-o lună plata notarului s'a urcat cu 300 fl. la an.

Că, mai departe, în adunarea comitatului, în care și Uzdinul are trimiși de

neam străin, s'a votat nu mai puțin ca 60.000 fl., pentru-ce? ... *pentru sărbarea cea mare ce va să se țină în 1896, a venirii de o mie de ani a Ungurilor și cu ei a tuturor nenorocirilor în această frumoasă țară!*

Apoi da, înțelegem acest lucru. Domnilor dela cărma comitatului le e ușor să voteze astfel de sume grele și să le risipească fără cruțare pentru scopuri și măriri ungurești, că doar' nu frații lor. Ungurii, poartă greutatea acelor risipe, fiind ei abia 15 din sută în tot comitatul, ear' 85 din suta de locuitori, fiind toți *nemaghiari*! Apoi ce le pasă lor de *Românii, Serbii, Slovaci* și ceilalți *nemaghiari* ce poartă greul! Acestora însă li-s'ar cuveni să se unească cu toții, să se ajute împrumutat întotdeauna, cât puținii Unguri să ajungă în casa comitatului numai în numărul ce lor li-se cuvine, adică 15 din o sută; *ear dacă așa ar fi nu ar mai pute să le pună lor pe gât o cheltueală așa groaznică pentru un scop netrebnic ca sărbarea din vorbă!* și nici slujbele n'ar mai fi umplute cu Unguri numai!

Că ce se poate face prin bună-înțelegere și ținere laolaltă, ar pute frații din Uzdin vedea dela frații din *Semlac*, care ținând cu bravură unii la alții, străinii au putut tot da cu capul de toți bolovanii și de toate zidurile, că ei, *Românii*, tot au eșit biruitori! Și ce frumos e acest lucru! Și cum îți crește inima auzind de el!

De ce nu se trezesc odată și *Românii* de pe la Panciova, și alătura cu dînșii și ceilalți *nemaghiari*, ca să facă și ei așa! căci urmând mereu pe calea lui „*lasă-mă-să-te-las*” va fi vai de capetul la care vor ajunge! Vor ajunge adică a fi isgoniți din propria lor casă, dela propria lor masă, în jurul căreia se vor aduna lacomii și nemiloșii străini și le vor suga ca lipitorile tot sângele din oase!

Bravii noștri studenți!

Intocmai ca cei din Pesta, la rîndul lor au făcut și studenții români din Cluj la 30 Noemvrie a. c. Se adunaseră Ungurii și Jidovii dela școalele înalte din Cluj, ca să sprijinească și ei planurile de legi bisericesti ale guvernului. Când vorbirile erau începute, au intrat în mijlocul adunării la 50 de studenți români, și au zis că în numele fiilor nației românești ei protestează în contra acestei sprijiniri a acelor legi! Studenții unguri și jidovi strigau ca din gura șerpului și au făcut o larmă asurzitoare ca să nu se mai audă voiniceștile voci românești! Președintele ungur 'i-a detras cuvântul vorbitorului român. *Românii* au cerut să li-se iee la protocol votul lor deosebit, potrivit. Ungurii că să nu se iee! În urmă s'a scris totuși în protocol că studenții români nu s'au învoit cu hotărîrea luată de mulțime. Și asta încă e ceva! E o mică învingere a studenților români asupra planului studenților unguri, care aveau de gând să se laude celor de sus, că *toți* studenții îi sprijinesc întru aducerea acelor legi. Acum trebuie să spună că numai ei și Jidovii!

Bravo, harnici studenți români!

Își arată dinții!

Ca să nu se lase mai pre jos ca descreerații lor frați dela *Cluj, Făgăraș* și *Neograd*, Ungurii din comitatul *Ciuc*, neînvătănd, se vede, nimic, din lecțiile sdravene ce le-au primit aceia dela „*Egyetértés*”, „*Pester Lloyd*”, „*Kolozsvár*” și alte foi mari tot deale lor, — s'au pus și ei mai zilele trecute, să trimită dietei o cerere de apăsare îndeosebi pentru noi *Românii*.

Patru sânt „frățestile” lor dorințe:

1. Ca în toate procesele ce se fac pentru ațitare națională, *piriții* (care totdeauna sânt redactorii foilor *nemaghiare*) să nu mai fie pedepsiți cu „*închisoare de stat*”

„Maică maiculeana mea
„În chilia cea din jos
„Ce horește-așa frumos?
„O harancă de Țigană
„Cere la poartă afară”.

„Maică maiculeana mea
„Dă-mi, măicuță, cheile
„Să descuiu chiliile
„Să-mi ved bunătățile”.

„Am avut un pruncuț mic
„Și cheile le-a pierdut”.
El sęcurea a luat
Și ușa a despicat,
Nevasta 'și-o a aflat.

„Noa dragă nevasta mea,
„Ce vrei tu la maica mea?”

„Nici o moarte nu 'i-oi vrea
„Țipo 'n lume să se ție
„Altă soacră să nu-mi fie,
„Țipo 'n lume să trăească
„Numai să nu-mi poruncească!

Doine.

Culese de I. Popa Radu.

Frunză verde de alună
Decât cu tată și mamă
Mai bine cu-o mândră bună,
Ea te vede că 'ți-e rău
Îți face leacuri mereu,
Ear' de vede că 'ți-e bine
Te strînge 'n brațe la sine
De-ți rîde inima 'n tine.

Nu-mi da, Doamne, mult urt
Mai bin mă 'ngroapă 'n pământ,
În marginea câmpului
În calea iubitelui.
De-ai ști, badeo, cum nu ști
Nu te-ai răbda să nu vii,
C'ai venit o seară-două
Și 'mi-ai rupt inima 'n două.
De 'ți-ai face patu-afară
Eu m'aș face vînt de vară
Și-aș veni la tine 'ndată
Să te vîd cum ești culcată,

Fața vîntura-țo-aș,
Gura săruta-țo-aș.
Vine dorul despre seară
Cătră ziuă vine eară
Și-mi grăește și mă 'ntreabă
De ce sînt cu fața slabă,
Eu zic dorului cu jale
C'am iubit fără de cale,
Eu zic dorului plîngînd
C'am iubit fără de rînd,
Dorul rîde și se duce
Bată 'mi-l'ar sfînta cruce!
Măi, badeo, de lîngă iaz
Fă-ți fîntîna la prilaz,
Și strigă seara pe lună
Hai, leleo, la apă bună,
Ba eu, badeo, n'oi veni
Că n'am pînză de-a 'nălbi
Și nici vorbe de-a vorbi.
Că pînzelo le-am înălbit
Cînd, badițo, ne-am iubit,
Și vorbele le-am uitat
De cînd, badeo, ne-am lăsăt.

(unde nu e așa rău), ci cu temniță de rind (adecă ca ori-ce făcători de rele, ca hoții și omorătorii).

2. Fiecărui tras în proces se 'i-se croească totdeauna pedeapsa cea mai mare ce numai o iartă legea!

3. Toate foile în care s'a scris vre-un articol atfător (și ei zic că toate foile românești scriu totdeauna așa) se fie oprite de a mai eși, ear' dacă nu s'ar supune, se li-se iee tipografia! (Auzi acolo!)

3. În fiecare proces se se caute cu toată asprimea după adevăratul vinovat!

De-ar merge după nasul vostru, nebunilor, apoi ne-ați ridica furci eară pe toate colinele și în toate satele noastre! Dar' Dumnezeu nu va lăsa să vă crească coarnele până la cer. Se vor afla, și poate în curând, cine se vi-le mai cionteze nițel!

Prea vă dați arama pe față!

Mișcarea Sârbilor.

Dacă loviturile Ungurilor le simțim greu și dacă durere ne e dat să îndurăm încă, ceea-ce vedem că se pune la cale din partea popoarelor nemaghiare pentru a face să înceteze odată aceste lovituri, ne însuflețește foarte mult și ne face să nădejduim tare, că roada suferințelor noastre și a statorniciei în lupta în care am intrat, va fi fericirea neamului nostru românesc într'un viitor nu prea îndepărtat, — va fi ușurarea traiului fiilor nostri.

Un fapt care ne înveselește în timpul de față e, că Sârbii s'au pus și ei cu hotărre pe lucru, și vor cu ori-ce preț să se susțină ca nație de sine stătătoare, necontopită în lacomul și nesătulul neam unguresc. S'a hotărît anume, să se înființeze și în sinul poporului sârb din țeara noastră o însoțire „Srbdija“, care are nobilul scop: 1. A deștepta, a lăți și a întări cu cuvântul și cu fapta, între marginile legii simțământul național curat

sârbesc între Sârbii din Austro-Ungaria. 2. A întări bunăînțelegere între Sârbii din țeară, prin apărarea numelui și naționalității sârbești. 3. A grijă de autonomia (starea de sine) a bisericii sârbești gr.-or. și de însușirea ei națională. 4. A înfuri asupra vederilor publice, și altele. Societatea va ave o direcțiune mai mare în Agram.

Aceasta ne înveselește. Slovacia știm că au intrat cu multă hotărre în luptă alături cu noi, acum vin și Sârbii; și în felul acesta, dacă nu azi, mâne; dacă nu mâne, poimâne, învingerea sfintei noastre cause naționale e hotărîtă.

Când astfel se desfășură în toate părțile steaguri pentru susținerea naționalității, sforțările maghiare de a ne desnaționaliza, trebuie să le mai zicem odată pe adevăratul lor nume:

Sforțări nebune!

Din dieta ungurească.

La 23 Noemvrie a vorbit în dietă și ministrul învățământului *Contele Csáky*. Și s'a scăpat de a făcut între altele și câteva mărturisiri foarte prețioase, și care ne arată de nou cât de binevoitori ne sânt Ungurii.

Așa fiind, aruncată de un deputat la adresa ministrului imputarea, că pentru înmulțirea „Kisedóv-urilor“ n'a făcut nimic, dînsul a răspuns, că ba da, că în cursul anului acestuia s'a cheltuit pentru „Kisedóv-uri“ 101.000 fl. O sumă aceasta foarte frumoasă prădată pentru un scop de nimic ea susținerea de Kisedóv-uri, dar' de 'l-ai întreba, pe domnul *Csáky* că ce a dat pentru școalele populare românești, care de bună-seamă sânt de o sută de ori mai folositoare și mai de lipsă țerii decât Kisedóv-urile lor, ar trebui să-ți răspundă că: **nimic!**

S'a zis mai departe de anumiți deputați, că după cât știu ei, în țeară se fac din partea bisericilor nemaghiarilor tot felul de încercări de a zădărnici adevăratul scop al legii aduse pentru urcarea salariilor învățătoarești, și se zădărnicește prin aceea că confesiunile își urcă ele singure plățile la 300. fl.

La asta ministrul a răspuns, că *dacă s'ar arde această* (adecă urcarea din partea confesiunilor) *în număr de tot mare, dacă urcarea s'ar încinge pe toată linia, și dacă în acest chip s'ar adevări că se fintește la înlăturarea scopului legii, adecă că nici într'un chip bisericile nu voesc să folosească ajutorul de stat, pentru-ca nu cumva prin aceasta guvernul să-și însușească învriurire asupra numirii învățătorilor: atunci el* (ministrul) *asa crede, că statul are la îndemână foarte ușoare mijloace pentru a încunjura aceasta ori a o curma, făcând adecă așa, că va ridica și mai mult plățile învățătorilor. Și din această întrecere, numai statul va pute eși biruitor!*

Cu alte cuvinte ministrul a mărturisit el însuși, în fața dietei țerii, că atunci când a adus legea pentru urcarea plăților învățătoarești la cel puțin 300 fl., scopul lui nu a fost curat! Nu mila ce ar fi simțito pentru soartea neajutorată a învățătorilor nostri să țești a fost ce 'l-a îndemnat la asta, ci el a speculat așa, că poporul și bisericile fiind sărace, nu vor pute plăti atîta, și statul le va sări în ajutor, cu anumite sume, dar' în schimb va cere să se poată amesteca la alegerea învățătorului în comuna unde dă și el ajutor. Și se laudă că dacă prin ridicarea plăților la 300 fl. nu 'și-a ajuns scopul, pentrucă bisericile și comunele le ridică singure, fără ajutorul lui, atunci el va urca mai mult plățile, până când comunele nu vor mai pute, și atunci statul va da ajutor în tot locul, dar' va ave cuvântul și la toate alegerile de învățători, ear' unde el are cuvântul, știm noi bine că cine vor reuși la postul de învățători: *la toată întemplantarea numai Români nu!* Intocmai cum azi nu reușesc bună-oară la postul de notari ori de alți slujbași.

Dar' virful la toate îl formează miserabila vorbă, că *confesiunile lucră pentru zădărnicierea scopului legii!*

Auzi acolo! Statul aduce lege ca *toți cei-ce susțin școale se urce plata dascălilor la 300 fl.* și când biserica noastră, care susține foarte multe școli, se supune poruncii acelei legi, și ridică cât poate plățile după-cum cere ea: atunci vin chiar în dietă unii deputați, și cu obrăznicie și răutate ne mai pomenită, aruncă vorba, că *prin aceea bisericile lucră la zădărnicierea scopului legii!*

Ce mai dragi de ministri și deputați!

Chiuituri la joc.

De pe valea Almașului

culese de Vas. Dumitrașiu, inv.

Măndrele care-'s mândreță

Nu se țin cu pădureță,

Ci se țin cu măr din sin

Cu turte din Huedin.

Vai leliță lelișoară,

De gândești să ne iubim

Hai în cârcimă să bem vin,

De-ai gândi să ne lăsăm

Hai în cârcimă să mai bem

Și vorbe să ne-aruncăm.

Dar' tu, mândră, cum mi zice?

Păunaș mândru ciuntat

Dulce-ai fost la sărutat.

Dar' tu, bade cum mi zice?

Vrăbișoară rotungioară

Dulce-ai fost la gurișoară.

Coconiță dela țeară

Ce 'ți e gura-așa amară?

Ori de pâne de săcară

Ori de grâu de primăvară.

Ce folos, lele, de tine?

Că-'ți împletești pîrul creț,

Te duci la țîrg și n'ai preț

Ca grâul cel săcăreț.

Ce folos, fete, de voi?

Că vă împlețiți cu cărcioi

Dacă vă cer vèduvoi.

Vèduvoii nu vă plac

Holteii baiu nu vă fac.

Io-'s ficior de Ugruțan

Cu cămașa scurtă 'n stan,

Care-'mi trage nădejdea

Vie spele-'mi cămașa,

Nu mă poarte ca pe-un rob,

Ci mă poarte ca pe-un domn.

Asta-'i lelea cea deasară

Cu vèrzarul subsuoară,

Nu știu lelea juca-oi.

Ori vèrzarul manca-'l-oi?

Dar' și fata oi juca

Și vèrzarul 'l-oi mânca.

Culese de Ioan Câmpean, pedagog.

Frunză verde de bujor

Nici la toamnă nu mă 'nsor

Că de gură nu duc dor!

Frunză verde de răchită

Nici mândra nu se mărită

Că de gură nu-'i lipsită!

Frunză verde alunică

Primăvara-i noaptea mică

Nu pot merge la ibovnică,

Până 'n luna lui Brumari

Că-atunci-'s nopțile mari!

Pentru mândra cea frumoasă

Lăsa boii 'n rit de coasă,

Boii iarba nu păscură

Nici mândra nu-'mi dădu gură.

Așa-'mi zic mândrele mele

Că să beau ce am cu ele,

Apoi să mă uit la stele!

Nici o mândră n'ar mai zice

Nu-'ți bea banii, mîi voinice!

SCRISORI.

Bonțida, Noemvrie 1893.

Mult Stimat Dle Redactor!

Când vă scriu cele de mai jos, nu mărirea deșeartă, ca să-mi ved numele tipărit prin gazete, mă îndeamnă, ci numai împrejurarea, ca să întregesc cele scrise în nr. 33 al prețuitei D-Voastre foi despre faptele harnicului preot Gavriil Hango, care — durere — astăzi nu se află în mijlocul nostru, căci înainte de aceasta cu 4 luni, după o căsătorie fericită de 2 $\frac{1}{2}$ ani răposându-și soția Florica născ. Cupșa, fiica domnului protopop Samuil Cupșa, în etate de 22 ani, lăsându-și veduv cu o fetiță Victoria, de 1 $\frac{1}{2}$ an, care nu mult după moartea mamei sale încă a răposat, dînsul neputînd afla destulă mîngăiere în mijlocul nostru, s'a dus dela noi în seminarul nostru „Andreian” din Sibiiu ca econom seminarial.

Multe nădejdi am avut în d-sa, care bună seamă ni-se și impliniau dacă nu 'l-ar fi ajuns acea nenorocire mare și dacă nu s'ar fi dus din mijlocul nostru.

Dintre faptele frumoase ce a săvîrșit d-sa în vremea păstoriei de 2 $\frac{1}{2}$ ani, ca cea mai vrednică de laudă o țin aceea, că prin sfaturile, cuvîntările și purtarea sa a știut să ne țină laolaltă cu toate uneltirile, cu care uniții au cercat a ne face să ne lăpădam dela legea noastră strămoșească, să facem adecă din o parohie și așa slabă, două și mai slabe! În Bonțida mai sînt încă și alte neamuri, precum: Unguri, Armeni, Jidan, Țigani ș. a., dar' cu toții laolaltă abia fac pe jumătate cîți sîntem noi, și totuși fiind și ei (Ungurii și Armenii) de două legi, popistași și reformați, au două școale frumoase cu preoți și învățători bine plătiți, pînă când noi, cine știe din vina cui, abia avem o biserică cu mai nici o avere, ear' școală nu avem de loc, ci sîntem siliți an de an a lua pe tapșă câte o casă unde să ne învețe pruncii. Plata preotului și învățătorului e slabă și ne e foarte teamă, că neputînd ridica plata învățătorului la 300 fl., ne vom perde de tot școala. Și tocmai acum se mai fac uneltiri pentru-ca să ne desbinăm în 2 legi! Deci să ne dea pace uniții, precum și noi le dăm lor, căci destul ne apasă pe amîndoi dușmanii neamului nostru românesc! Pînă acum ne-a mai apărât părintele Hango, dar' acum 'l-am perdut și pe dînsul.

Altă faptă vrednică de laudă a părintelui Hango este, că a știut însuși poporul atât de mult pentru școală, încât însuși poporul cerea acum facerea unei repartiiuni pentru ridicarea unei școale. Durere însă că comuna datorește cu 200 fl. fondului regnicolar de pensiiune învățătoresc, și a trebuit să plătească înainte astă datorie, și a plătit jumătate, apoi să se apuce de adunarea cheltuelilor școalei. Dar' acum pînă nu vom căpeta alt preot, cu greu ne vom pute apuca de acest lucru. Cât de afund a știut băga intrunii din noi părintele Hango simțul de jertfă pentru biserică și școală, dovadă este dl Ioan Manciu, cornic lîngă contele Banffy, care la îndemnul dînsului a dăruit pe seama școalei noastre 10 fl., din care s'au și cumpărat o mapă a monarhiei noastre, un glob al pămîntului și o mașină de comput, pentru care jertfă aduc și eu mulțumită numitului bun creștin.

O altă faptă vrednică de laudă a părintelui Hango este înființarea și sporirea fondului nostru de bucate pentru acoperirea trebuințelor bisericesti și școlare, ear' mai târziu pentru îmbunătățirea plății preotului și învățătorului, care fond acum cu interese cu tot se urcă la 137 $\frac{1}{2}$ merțe mari și pentru administrarea căruia a făcut d-sa un statut, care aprobat de sinodul parochial, azi se află așternut la venerabilul consistor archidieceșan din Sibiiu spre întărire,

Nu pot să nu aduc mulțumită cu această cale părintelui Hango și dlui învățător Garda și soțiilor d-lor și pentru cei doi prapori în valoare de 28 fl. (25 dați de dl Hango, 5 de dl Garda), cu care ne-au înfrumșet sfântul locaș.

A făcut părintele Hango și alte fapte bune pentru poporul nostru de aici, pe care însă nu vi-le mai scriu. Una totuși vă mai scriu, și anume, că prin știința și purtarea sa

frumoasă, nu numai că a știut a ne abate pe noi dela multe datini rele, ci și-a câștigat mare vază chiar și înaintea străinilor din comuna noastră.

Simțim deja foarte tare depărtarea părintelui Hango din mijlocul nostru, căci într'a-devăr ne-a fost părinte. Nu a fost taină, n'a fost adunare, nu a fost astfel de întălnire să nu fi învățat cineva dela dînsul ceva nou și folositor. Și eată când aveam mai mare lipsă de dînsul, atunci 'l-a depărtat dintre noi nenorocirea familiară grea ce 'l-a ajuns.

Foarte însă mă tem nu cumva căutînd dînsul mîngăiere pentru lovitura care 'l-a ajuns într'o diregătorie, în care precum aud nu are de a se ocupa cu s. liturgie și cu alte taine bisericesti, pe care cu atîta frumșetă le știa săvîrși în mijlocul nostru, să afle mai multă durere. Dar' și acolo îi dorim vieață îndelungată și putere sufletească și trupească ca să poată purta cu răbdare creștinească soarta amară, care 'l-a ajuns.

Dee Dumnezeu încă mulți preoți neamului nostru românesc ca părintele Gavriil Hango!

Iacob Blaga,
primar, membru în comitetul parochial.

CRONICĂ.

Invitare. Societatea de lectură „*Andrei Șaguna*” a seminaristilor români din Sibiiu invită la ședința sîrbătorească ce o va ține la 29 Nov. st. v. începînd la 7 $\frac{1}{2}$ oare seara, întru pomenirea Marelui Arhipăstor *Andrei*. Programul ședinței e următorul: 1. „Cuvînt ocașional” rostit de *Aron Roman* cleric în cursul al III-lea; 2. „*Petru Rareș*”, poezie eroică, de *Ioan Nenișescu*, declamată de *George Perian* pedagog în cursul al III-lea; 3. „*El R'baa*”, poezie de *V. Alexandri*, cor cu solo de tenor, de *Eus. Mandycsky*, executată de *Vasile Popovici*, cleric în cursul al III-lea și corul seminarial; 4. „*Fraga*”, poveste în versuri declamată de autorul *Ioan Moța*, cleric în cursul al III-lea; 5. „*Țiganul Împărat*”, anecdotă de *Th. D. Speranța*, declamată de *Teodor Orlea*, cleric în cursul al III-lea; 6. „*România*”, cor de *E. Wachman*, executat de corul seminarial.

Un episcop miserabil. N'ar trebui să-i mai spunem numele, și ar ști fiecare că de *Szabó* din Gherla e vorba. Eată ce a făcut eară: Gimnasiul din Blaj, aflîndu-se în mare strîmtoare de bani, corpul profesoral s'a rugat prin foi de publicul român pentru ajutor, și a împărțit și liste pentru adunare. A trimis și vlădicului *Szabó* câteva ca să adune din orașul seu și din diecesa sa. Și știți ce a făcut acel nespelat? după-cum 'i-se scrie „*Gazetei Transilvaniei*”: *A trimis înapoi la Blaj toate listele goale precum le-a primit, respingînd a da cel mai mic ajutor măcar, lipsitului institut național de învățămînt! Ticălosul! Întocmai ca cei mai mari și răutăcioși dușmani ai neamului nostru!*

Kossuth despre noi. „Sfântul”, la care se închină azi toți Ungurii a fost vizitat nu demult de un popă calvin, și venind între ei vorba de lupta naționalităților, „sfântul” Ungurilor a zis: „Nori negri se grămădesc acolo (adecă la noi în țeară) pe cer. Prea departe ați lăsat să se desvoalte mișcarea valahă. Trebuia să o sugrumați în fașe, dar' acum abia se poate face aceasta prin altceva decât prin sabie! Cu găină și cu colac nu-i mai puteți câștiga! A fost un timp, când strămoșii nostri ar fi putut face mai mult; dar' acum e tîrziu, totul e întărziat!” Și mai încolo ear' a zis: „Tîrziu, tîrziu e acum (adecă a ne mai ungurisa pe noi), trebuia făcut asta pînă acum. Acum nu se mai poate”. Ungurii toți se închină acestui sfânt cu fedeleș pe cap, de ce nu iau dar' sfat din el? Nu ved, că și «sfântul» lor le spune, că ei umblînd să ne unguriseze, aleargă după vînturi și caută potcoave de cai morți. Drept a zis nebunul din Torino, Kossuth, că „e tîrziu — e tîrziu” — ne amărăsc zilele, dar' scopul nu 'și-l ajung!

R Î S.

Era întăia zi în postul Paștilor. Un Român dete slujii sale de Țigan, ca în zi de post, mazere. Țiganul sîtul încă de carnea și plăcintele de aseară, vîzînd mazerea zise: „Dă pe mazerea sîraca, că de carne, dă-o dracului să se bage în ea — mazere!”

La județ.

— *Ce poznd ai făcut eară? Eată de când sînt judecator a douăzecea-oară am de lucru cu tine!*

— *Domnule judecator, ce-'s vinovat eu, dacă nu te-or mai înaintat pînă acum.*

Într'o petrecere de domni și doamne un domn se pleacă și șoptește în ureche soției sale:

— *Din cîți bărbați sîntem aici, numai pe unul nu-'l înșeală nevastă-sa.*

Doamnă-sa pripită îl întrebă:

— *Oare care să fie acela?*

Nainte de cununie Zamfira întrebă pe preot:

— *Adevărat că femeea trebuie să urmez bărbatului pretutindenea?*

— *Negreșit; căci așa stă în sfînta scriptură.*

— *Sfînția Ta, nu cumva iartă sf. scriptură abateri, căci mirele meu e pîzitor de noapte?*

Țeranul în vagon:

— *Aoleo, numai de nu s'ar întempla vre-o ciocnire!*

— *De ce 'ți-e frică tocmai așa? — întrebă conductorul.*

— *Ei să vezi d-ta, zise țeranul, am acă o corfă plină de ouă.*

Fiind examen într'o școală unde se învăța doștoritul, un profesor aducînd nainte pe un schiop cu fluierul stricat, întrebă pe un student:

Ce ai face d-ta în acest cas?

— *Aș schiopeta și eu! a fost înteleptul răspuns.*

Între soț și soție.

— *Ved că nu mă mai iubesti!*

— *Auzi acolo! dar' nu vezi cât de mult sufer dacă ești bolnavă?*

— *Tu?*

— *Da, eu da. Sufer, căci ești ceretată de doctor pe cheltueala mea! —*

Învățătorul: „Părasind acum școala și eșind de sub îngrijirea mea, nădăjduesc, dragii mei, că o să-mi faceți mândrie. Acum la despărțire Vă poftesc ca să vă faceți oameni cinstiți și de omenie!

Școlarii: „Și noi deasemenea vă poftim, dle învățător!”

ECONOMUL

redactat de D. COMȘA.

Monografiile economice.

I.

Locuitorii dintr'un sat s'au dintr'un oraș fac împreună o comună. Toate satele și orașele sunt așadar comune.

Fiecare sat și fiecare oraș au, afară de grădini, hotarele lor, care se împart în: arături, fânețe (livezi, rituri, imașuri), pășuni, păduri și vii, după care trăesc oamenii din sate și orașe, împreună cu vitele lor.

Locurile de arat se numesc cu altă vorbă agri, ear' lucrarea pământului se mai numește și agricultură sau economie.

A face o monografie este a scrie despre un singur lucru; și când e vorba despre o monografie economică a unei comune, înțelegem, că în ea se va cuprinde descrierea hotarului acelei comune, precum și a grădinilor ei, cât e de mare acel hotar, câți oameni și animale trăesc în ea, cum se lucră acum și ce ar trebui să se mai facă ca pământul să dea mai multe roade în viitor s. c. l.

După-ce am făcut cunoscuți pe cetitorii nostri cu ceea-ce va să însemneze monografie economică a comunii, le vom arăta acum, de cât folos ar fi pentru fiecare sat și oraș o astfel de monografie, din care multe învățăminte ar trage locuitorii lor și cu ajutorul ei de bună-seamă că 'și-ar îmbunătăți și soarta, învățând din ea a se feri de scăderi întru purtarea economiei și a alege căile și mijloacele cele mai potrivite pentru a duce o economie cum să cade.

II.

Se știe, că oamenii se înmulțesc din an în an; ear' vitele și roadele câmpului încă trebuiesc înmulțite.

De pe moșia, din care acum o sută de ani se hrăneau 5 până în 10 oameni, astăzi, poate, se hrănesc 50 sau și mai mulți și preste altă sută de ani vor trebui să se hrănească de două ori atâția. La a doua sută de ani, de acum înainte, vor trebui să se hrănească încă și mai mulți oameni de pe acelaș loc și așa mai departe.

Cu 40—50 de ani mai înainte de aceasta erau destule moșii întregi, asemenea curți și grădini, cât vedeai cu ochii. Astăzi însă, multe locuri din câmp sunt așa de mici, încât le poți petrece cu o săritură, și unele curți sunt atât de strimte, încât cu mare greutate numai se poate întoarce carul în ele. Locuri mai mari în câmp sunt de tot rari, ear' curți și grădini mai sdravene numai ici-colo.

Oamenii mai bătrâni spun d. p.: „Cu 50 de ani înainte de aceasta colo și colo, în cutare parte a satului, nu

erau deloc case și astăzi sunt 40—50 de case, clădite de atunci încoace“. Dar' acelea cine le-a făcut? Și curțile și pământurile din câmp cine le-a împărțit așa de tare? La aceste întrebări va răspunde fiecare, că oamenii, care se înmulțesc neîncetat, au făcut toate aceste și tot ei le vor împărți în viitor și mai tare.

Lucrurile aceste, care trebuie să ne pună pe gânduri față de viitorul urmașilor nostri, le vedem destul de bine și trebuie să ne întrebăm: Ce să facem, ca să asigurăm cât mai bine acel viitor al fiilor, nepoților și strănepoților nostri?

Tot aici în țeara noastră va trebui să rămânem și aici vom avea să ne îngrijim de cele de lipsă pentru traiul nostru. O parte dintre noi a început să treacă în România, dar' va veni vremea de nici acolo nu vom mai avea loc, oamenii se înmulțesc și în România. Sunt neamuri mari de oameni, d. p. Nemții și Englezii care, după-ce s'au înmulțit așa de tare, încât nu-i mai poate hrăni pământul lor, au început a se resfră prin alte țeri, prin alte părți de lume, unde oamenii sunt mai neciopliți și totodată mai puțin numeroși; ear' pământul e foarte roditor. Acolo ei fac ispravă bună, dar' se nu uităm: Nemții și Englezii sunt cei mai cultivați din toate națiile de pe pământ și ei află chipuri și feluri de a trece mările și de a se străcura printre sălbatici și a-i ținea în frâu, luând smântâna de pe laptele din acele țeri. Ei împreună cu Francezii, Italianii și alții, se vor vîri preste tot locul—sunt destui și printre noi—ear' lucrurile făcute de ei, duc și acum mare parte din câștigul nostru în țeara lor și pe viitor ne vom împărți și mai tare roadele ostenelelor noastre cu ei, dacă nu ne vom trage bine seama, ce trebuie să facem.

Nemții și Englezii lucră pământul mult mai bine decât noi Românii, astfel că ei scot din el roade neasămănat mai multe ca noi; ei 'și-au îmbunătățit de minune soiul vitelor, ei sunt ajunși în ale meseriilor, în ale industriei (lucrarea în fabrici) și în ale neguțătoriei atât de departe, încât trimet în țeara noastră cea mai mare parte din lucrurile de trebuință pentru îmbrăcăminte și unelte de tot felul.

N'avem decât mergând la oraș să fim cu mai mare băgare de seamă la lucrurile, ce se află în deosebitele feluri de bolte, d. p. în boltele de fer, de haine, de vase și c. l., și ne vom încredința pe deplin, cât de departe au ajuns destoinicia Neamțului și a Englezului.

Noi aducem dela acele neamuri înaintate fel și fel de lucruri, pentru care plătim bani din greu, fără de ale trimite și noi lucruri de ale noastre, ori de le și trimitem, numărul acestor lucruri e nimica toată în asemănare cu cele care ni-le trimit ei.

Și cu toate că ei au înaintat așa de tare pe toate cărările vieții, cu toate că ei duc dela noi și dela alte neamuri înapoiate sumetenie de bani în țeara lor, totuși după-ce s'au sporit din ce în ce au fost și sunt siliți a pleca cu grămada în alte țeri și părți de lume, de unde nu se mai întorc, ori de se și întorc, unii aduc cu sine bogății fără seamă.

Pentru noi însă toate aceste sunt lucruri cu neputință.

Meseriile, industria, neguțătorii, lucrarea pământului și creșterea vitelor sunt foarte înapoiate la noi, ear' altele nu le avem deloc. Când însă le vom avea și noi toate aceste, după zeci de ani, atunci alte neamuri vor fi și mai înaintate decât noi. Astfel nouă de pe acum ni-se cam închide calea înspre alte țeri și părți de lume; aici în țeara noastră vom fi siliți de a ne trage năcazurile, noi și urmașii nostri.

Aceste toate avându-le în vedere, nu rămâne decât să punem la cale în toate privințele cele de lipsă pentru înaintarea noastră și asigurarea viitorului nostru; ear' între cele mai arzătoare trebuințe se numără fără îndoială *aducerea în bună rîndueală a economiei noastre peste tot*. Ori-ce paș, făcut înainte astăzi, plătește mult mai mult decât unul făcut mâne. De aceea zicem cu toată hotărîrea că, nu e vreme de perdat, ci avem de a ne pune pe lucru.

III.

Aducerea în bună rîndueală a economiei noastre are să fie unul din lucrurile cele dintâiu, de care trebuie să ne apucăm. Pentru-că de am ave chiar și cele mai largi drepturi în această țeară și de ne-am bucura de cele mai mari libertăți (slobozenii), toate acestea încă puțin ne-ar folosi, dacă am fi săraci, lipiți pământului, dacă n'am înainta în avere prin purtarea unei economii mai înțelepte, dacă n'am înainta în ale meseriilor, industriei și negoțului. Ear' temeiul tuturor acestor ramuri este economia și numai economia. Unde economia merge înflorind, acolo se pot susține și pot da înainte mai cu spor și meseriile și industria și negoțul, dimpotrivă, dacă plugarii care sunt breasla cea mai numeroasă, vor fi într'o stare ca vai de ei, atunci nici meseriașii, nici industriașii și nici neguțătorii nostri nu se vor putea ridica la o stare mai bună. Apoi știe acum toată lumea, că o nație săracă, rămasă îndărăt în toate, trebuie să fie cenușotca altor nații mai bogate și mai înaintate.

Ear' noi, dacă vrem, și de bună seamă vrem, ca să nu mai fim pe jumătate robii altora, avem să începem să ne am suferit până părăsi scăderile, de acum.

Îndreptarea economiei se poate începe ușor dela comune. Pentru-că din-cum știm, oamenii sunt așezați în

sate și orașe, adevărat în comune, și că fiecare comună își are grădinile sale și hotarul seu, vitele sale și c. l.

Fiind oamenii din o comună legați unii de alții prin zeci și sute de zale, prin înrudire, religione, limbă și obiceiuri, având prilej în toate zilele ca să învețe unii dela alții, cu un cuvânt, cunoscându-se mai deaproape unii pe alții și știind unul fiecare mărimea hotarului și pădurilor, numărul și felul vitelor din comună și tot ce se ține de economi, ei vor trage negreșit mari foloase.

Și ca să se poată îndrepta un rău este de lipsă a pune degetul pe el, a-l arăta, a-l face cunoscut în deajuns tuturor și apoi a câștiga vocea oamenilor ca să se apuce împreună de lucru.

Ar fi deci neapărat să aflăm despre fiecare comună, cât pământ are: grădini, arături, fânețe, pășuni, păduri, vii și locuri neroditoare. Ar fi earăși bine să cercetăm, câte roade adună oamenii de pe hotarul întreg și câte ar putea aduna, dacă le-ar lucra mai înțelepțește.

Ca să vadă cetitorii noștri, cum ar trebui să se urmeze, le vom pune înaintea ochilor: *monografia economică* a unei comune din apropierea Sibiului.

Să rămânem la cele bune ale noastre!

IV.

Luxul (mândria).

Cu părăsirea bunelor noastre obiceiuri, rămase dela moși-strămoși, și cu îndrăgirea lucrurilor străine, noi Românii ne dedăm pe nesimțite cu *luxul* (mândria sau fala). Luxul însă a pregătit mormântul pentru alte nații mai puternice de cum e a noastră, și cu atât mai ușor ne va îmbrânci pe noi, care și așa suntem foarte săraci.

Românii, strămoșii noștri, aveau o împărăție ca și care nu s'a pomenit încă pe lumea lui Dumnezeu sfântul. Aceea împărăție și-a fost luat începutul din câteva colibi, încunjurate cu șanț. În locul acelor colibi s'a ridicat cu timpul măreața Roma, de care atârna toate neamurile atunci cunoscute pe pământ. Și cum s'a putut întâmpla aceasta?

După-cum cetim în istorie, nu numai vitejia strămoșilor noștri a ridicat acea mare împărăție, ci și stăruința de fer, cu care țineau la vechile datini și moravuri bune. Și când au început a nu mai pune preț pe ceea ce aveau, ci lucrurile dela străini le țineau ca fiind bune, atunci a fost gata și cu acea împărăție fără seamăn de mare și puternică.

În vremea cea bună, Romanele și Românii se îmbrăcau numai cu haine făcute la casa lor. Atunci torceau, țeseau și coseau femeile boerilor și împărătesele, împreună cu servitoarele lor.

Mai târziu însă hainele de casă nu le mai plăceau și și aduceau din țeri de-

părtate materii scumpe, făcute gata, din mătăasă. Trupurile și-le mai împodobiau cu aurituri și petri scumpe. Asemenea și prin case se puteau vedea mai numai lucruri străine.

A munci încă nu le mai plăcea femeilor și nici bărbaților, ci numai petrecerile, traiul desmerdat și desfrânat, cu mâncări și beuturi multe și bune și cu musică. Adevărat vorbă scurtă: au îndrăgit lucrurile străine, la care nu trebuiau să muncească; nemuncind s'au dedat la necruțare și la risipă și fiindcă un rău aduce pe altul, adevărat femeile și bărbații neavând să lucreze, trebuiau să se gătiască frumos, ca să placă și altora.

Așa s'a întâmplat apoi, că împărăția cea vestită a Romanilor, cu vre-o 2000 de ani înainte de aceasta, a început a da îndărăt și pe urmă s'a nimicit.

Din vremea aceea încă, începe a se trage nenorocirea noastră a Românilor. Și una din cele mai însemnate pricini a fost: *îndrăgirea lucrurilor străine*, adevărat haine ș. a., dedarea la nelucrare, la lux și fapte păcătoase. Românii au trebuit să se întoarcă cu timp eară la obiceiurile lor cele bune, care le-au ținut multe sute de ani. Astăzi însă, vedem cu durere, încep din nou a părăsi aceste bune obiceiuri și a se îndrăgi de lucrurile străine. Apoi așa se poate proroci încă de pe acum căderea noastră.

Asta a fost cauza de am început a arăta în *«Economul»* păcatul cel mare, ce-l facem, părăsind cultivarea cănepii și a inului precum și lucrarea lânii.

Răul nu se gată numai cu cheltuirea a milioane de fiorini pentru astfel de cumpărături; de acest rău se țin alte multe rele mai mari și mai mici. Ce vor lucra femeile noastre, când nu vor mai toarce, nu vor mai țese și nu vor mai coase? Dar' vor sta și ele cât e ziua de mare ca multe cocoane, gătite frumos cu haine de țirg, fără de a aduce cel mai mic folos la casă; ba se vor deda din zi în zi mai tare la nelucrare, la lux și tot felul de fapte păcătoase. Numai acolo putem ajunge pe calea, pe care am pornit. Luxul și-a făcut și până acum culcuș cald la noi Românii și cu iuțea carului de foc se răspândește tot mai mult.

Până când ne îmbrăcam potrivit cu puterile noastre și cu haine, pe cât se putea, făcute de mâinile femeilor noastre, nu era vorba de lux între noi. Astăzi însă nu mai este așa. Podoabele, lucrurile înțorțonate de țirg ne pun capul și mulți și multe, cel din urmă ban îl dau pe de aceste. Mulți trag și pânea dela gura copiilor numai să poată cumpăra lucruri de lux: năfrâmi de pěr, șurțe și rochii de mătăasă, pălării scumpe împodobite cu pene străine și cu mătăsurii. Și cine le-ar mai putea înșira toate lucrurile, fără de care am putea trăi și încă cu mult mai bine, dacă nu le-am cumpăra?

Astăzi vedem fete de oameni săraci, lipiți pământului, atât pe la sate cât și pe la orașe, întrecându-se în cumpărături de țirg cu fetele bogăților. Și oare nu e această pornire o adevărată nebunie? A bună-seamă, că da. Pentru că cel sărac, întinzînd prea tare ața, și se rupe și despre el se poate zice, că pățește ca broasca din poveste care, vrînd a se face cât bou de mare, a crepat. Dar' e o nebunie și pentru cel bogat. Chiar și acesta, umblînd ca el și ai lui să fie tot mai pe sus în de ale cumpărăturilor, dă îndărăt în avere și pe urmă se calicește.

Cărturari și popor de rînd trebuie să ne ferim de lux ca și de coleră; ba încă și mai tare, pentru că aceasta omoară numai oameni singuratici; pe când luxul a nimicit împărății mari și nații puternice. Și cu atât mai mult poate el săpa mormântul nației noastre, dacă nu-i vom zice cu hotărîre: „*până aici și mai departe nu!*”

r. s.

Purcederea la înființarea institutelor de credit și economii.

Am arătat în foaia noastră folosul institutelor de credit și economii la sate. Am făcut mai departe cetitorilor noștri cunoscute statutele unui astfel de institut. Rămâne să arătăm și cum e de a se urma la înființarea acestor institute pe acții.

Lucrul nu e greu și, dacă scrisorile, care sînt de a se înainta tribunalului, s'ar putea face românește, ar fi și mai puțin greu.

Înainte de toate e de a se face prin 4—5 bărbați fruntași un apel, în care se arată trebuința institutului de credit pentru eutare comună.

Acest apel e de a se subscrie de toți aceia, care voesc să fie acționari, adevărat părtași la institut.

După-ce au subscris destui oameni și s'a acoperit suma banilor, cu care e de a se începe lucrarea, sînt de a se plăti totodată și câte 10% (la sută) din suma subscrișă. Acești bani au să fie plătiți unei persoane, vrednică de încredere, aleasă de cei-ce au pornit lucrul.

Urmează convocarea adunării generale, care convocare e de a se subscrie de fiecare dintre fiitorii acționari.

La ziua hotărîită pentru adunarea generală constituantă se adună acționarii; ei au să reprezente toți împreună mai mult de jumătate din numărul tuturor acțitor, dacă este ca adunarea să aibă drept de a aduce hotărîri legitime.

Adunarea generală, de care am pomenit aici, are să se constituie provisor (deocamdată), alegîndu-și un president, un secretar și 2—3 bărbați de încredere. După aceea se cetește proiectul de statute care, primindu-se, urmează statorirea na-

mărului acționarilor și al acțiilor pentru fiecare acționar.

Urmează alegerea direcțiunii, care e bine să se compună din un număr cât mai mic de membri; sânt de ajuns 6—7, cu oficiali cu tot și nu 10 sau mai mulți. Cu cât sânt mai mulți membri în direcțiune, cu atât se cer cheltueli mai mari la improtocolarea firmei.

După alegerea direcțiunii, care se îndeplinește prin votare secretă, se face tot așa alegerea comitetului de revisiune, care se compune din 3 membri ordinari și 2 suplenți.

Despre toate hotărârile făcute în adunarea generală se iau puncte deschilinite în protocolul acestei adunări.

Protocolul acesta se subscrie de president, de secretar și de bărbății de încredere.

Statutele se subscriu de toți acționarii.

În o ședință a sa direcțiunea hotărăște între altele și foile, în care se publică societatea hotărârile adunărilor generale și ale direcțiunii.

Făcându-se toate acestea, e de a se întocmi o rugare către tribunalul regesc, de care se ține comuna respectivă, cam de cuprinsul următor:

Onorat Tribunal regesc, ca judecătorie comercială
în

În obiectul ducerii în îndeplinire a înființării institut de credit și economii numele institutului societate pe acții în (numele comunii), conform dispozițiilor prescrise în §. 150 al articolului de lege XXXVII. din 1875 și în urma apelului dat în (ziua Luna și anul) și alăturat în original sub A), precum și în urma convocării subscribe cu mâna proprie de fiecare acționar, prescris în alineatul prim al §-lui 154 din acest articol de lege și alăturat în original sub B), acționarii în vreme de 2 luni prescrise prin lege dela încheierea subscrierii de acții, adecă în (ziua Luna și anul) au ținut adunarea generală constituantă, conform protocolului acestei adunări alăturat în original sub C). În înțelesul părții introductive al acestui protocol este statorit, că la această adunare au luat parte (numărul acționarilor) acționari, care împreună în persoană au reprezentat (numărul acțiilor) acții și (suma banilor) florini (coroane) a capitalului de fundare și prin urmare conform §-lui 155 al citatului articol de lege, această adunare generală a fost capabilă de a aduce decisiuni. După aceasta constituindu-se provisor ceea-ce corăspunde pe deplin punctului al 2-lea din acest protocol și §-lui 157 din legea comercială, a votat statutele alăturate în original sub D), în înțelesul cărora au ales și direcțiunea conform punctului al patrulea din

protocolul adunării generale, și adecă N. N. president, N. N. vice-president, N. N. cassar, N. N. comptabil, N. N. secretar, N. N. controlor, N. N. și N. N., membri în direcțiune, toți locuitori în (numele comunii); mai departe conform punctului 5 al protocolului, în comitetul de revisiune s'au ales N. N., N. N., N. N., locuitori în (numele comunii) cele 30% ale capitalului de fundare, prescrise în punctul al 3-lea din §. 159 al legii comerciale, sânt plătite.

Direcțiunea în ședința sa din (data) a ales ca ziare pentru publicațiunile societății „Tribuna” și „Foia Poporului” din Sibiu.

În felul acesta îndeplinindu-se dispozițiile cuprinse în §§-ii 150, 154, 155, 157 și 159 ai art. de lege XXXVII. din 1875, (numele institutului) institut de credit și economii, societate pe acții în (numele comunii) cu 100 de acții à (..... fl.) și prin urmare cu un capital de fundare în suma de fl., după care direcțiunea scrisă roagă cu stimă pe Onoratul tribunal reg. ca judecătorie comercială:

Să binevoască a privi de constituit institutul de credit și economii . . . societate pe acții în . . . cu 100 de acții à fl. și prin urmare cu un capital fundamental de fl. și statutelor alăturate sub D) cum și subscrierilor membrilor direcțiunii, care se pot vedea în actul alăturat sub E) a le mijloci introducerea în registrul comercial și introducerea a o publica în foaia oficială, spre care scop din urmă alăturăm prețul publicării de 2 fl.

Locul și Datul.

Presidentul:

Secretarul:

Cu rugarea aceasta netimbrată (se lasă în fruntea ei cam o jumătate de față pentru timbre) toți membrii direcțiunii au să se ducă la notarul public, care legalizează subscrierile tuturor pe un act deosebit, despre care se pomeneste în acul de sub E) al cererii de mai sus.

De aici apoi presidentul, secretarul și cassarul merg la tribunal, unde se pun timbrele recerute pe rugare, pe statute, pe protoale, convocare, apel ș. a. și pe lîngă un revers se lasă actele acolo pentru a fi improtocolată firma societății.

La tribunal e de a se mai dovedi în mod neîndoios, că 30% din capitalul de fundare sânt deja adunate. Această împrejurare este atinsă și în rugare.

Dacă toate acestea sânt făcute în bună rîndueală, improtocolarea firmei are să urmeze negreșit. Spese cu improtocolarea firmei se fac destule, numai cât toate se plătesc pe rînd.

De altă-dată vom mai aduce în această foaie și alte deslușiri cu privire la institutele de credit și economii.

O veste îmbucurătoare.

Stimate domnule Redactor!

Racovița, Noemvrie 1893.

Subsemnatul cu bucurie aduc la cunoștința cinstiților cetitori a „Foi Poporului” următoarele:

Ca membru al „Reuniunii agricole din comitatul Sibiiului”, la 23 Octomvrie st. n. a. c., când s'a împărțit al doilea rînd de vite curate de „Pinzgau”, aduse pentru comitatul nostru, am fost și eu fericit a fi împărțit cu o vițea de acel soi, pentru suma de 80 fl. v. a. Pot zice, că a fost una din cele mai slăbuțe din numărul alor 5 vîndute tot cu acel preț, ba poate că a fost cea mai slabă din toate cele aduse în acest rînd. La împărțirea lor, această vițea nu voia nimeni să se îmbulzască să o cumpere, afară de mine, deși la celelalte se îmbulziau și câte cinci cumpărători. La început după cumpărare spun drept, că și eu mă cam temeam, nu cumva să fie bolnavă în lăuntru, căci era slăbuță de tot. Într'un timp chiar îmi perdusem toată nădejdea de a mai vedea din ea vacă, apoi mă mai înfricau și alții, că nimic va fi de ea.

Între astfel de împrejurări mai de voe bună, mai de desnădejde și de frica pagubei m'am pus cu tot dinadinsul a o îngrigi, anume am scaldat-o de vre-o două ori; 'i-am dat la gură tot ce 'i-a plăcut ei; și sare, după care era duioasă nespun, 'i-am dat câtă 'i-a trebuit.

Și așa abia a trecut o săptămână și am văzut, că dă spre bine. M'am mai liniștit și eu, și în a doua săptămână am văzut, că pune carne, și e veselă, cu totul în altă fire. În a 3-a și a 4-a săptămână a început a-'mi juca prin curte și grădină, cât nu-'i ajungea locul. Aici trebuie să fac cunoscut, că eu de când am adus-o nu am scos-o la câmp, ci am grijit-o tot din mână, cum zice Românul, apoi o țesălam și periam și o scoteam în grădină, și era liniștită și împăcată în felul ei, nearătându-se nici chiar dornică de alte vite. Dar' în dimineața de 19 Noemvrie st. n. ce să vezi? Vițea mea a început a fi cu totul neliniștită, neavînd astîmpăr nici în grajd, nici în grădină, toată ziua 'mi-a sberat, și nu voia nici să mai mănânce; în ziua următoare tot astfel. În 20 Noemvrie eu încă am luat-o de funie și ca de probă am dus-o la taur, tot de soi curat „Pinzgau”, și într'adevăr a stat la taur, deși abia poate să fie de un an.

În urma acestora își vor putea închipui on. cetitori, că pe cât a fost întristarea mea la început, pe atât de mare e bucuria mea astăzi.

Nici pe departe nu se poate face asemănare între vitele de „P i n z g a u” și ale noastre. Nici nu împlinesc 2 ani și fată.

Eu sânt foarte mulțumit cu cumpărarea ei, și cred că și alți domni cumpărători de astfel de vite încă vor fi ca și mine foarte mulțumiți, și dacă vor pune preț pe îngrijirea lor, ele încă răsplătesc ostănelele îngrijitorului. Deci aduc mulțumirea mea și pe calea aceasta acelor Preastimați domni și membri ai „Reuniunii noastre de agricultură din comitatul Sibiiului”, care au avut idea nimerită de au stăruiat a se aduce și pentru noi Români ceva bun.

stimător
George Dănilă, învățător dirigent.

Știri economice.

Fabrici de zahar în Timișoara și Sibiu. După-cum împărtășește ziarul „Pester Lloyd“, ministrul ung. de comerț se află în tocmeală pentru clădirea duor fabrici de zahar, una în Timișoara și alta în Sibiu.

Regularea Oltului. Pe temeiul lucrărilor subșternute prin oficiul de regularea rturilor din Biserica-albă, în ministerul ung. de agricultură se țin consultări în scopul de a face Oltul navigabil între Făgăraș și Turdul-roșu.

Nou oficiu telegrafic s'a înființat de curând în comuna Nyárad-Szereda din comitatul Murăș-Turda.

Știri agricole din România. Foile din România spun, că timpul fiind priincios săptămâna trecută, economii au început cu mare stăruință arătura de toamnă, cu care, din cauza secetei și a uscăciunii pământului, au rămas în urmă de tot. În porturile Galați și Brăila cererile din străinătate au început să se înmulțască și prețurile se urcă aproape din zi în zi. Grâul și rapița sunt foarte căutate; prețul cucuruzului (porumbului) se schimbă foarte puțin.

Eată, după „Românul“, cum stau prețurile bucatelor pe piața Ploeștilor: *Grâul* a ajuns să se vândă până la 36 lei chila veche; ear' fruntea se vinde astăzi cu 48.50 lei chila veche. *Săcara* cu lei 32, 33 și 38 chila. *Orzul* cu lei 25—29. *Ovșul* cu preț mai bun și este căutat, se vinde cu 30 și 32 lei chila. *Porumbul* nou sau vechiu, cu lei 32 și 35 chila, deși s'a făcut puțin. *Meiul* cu 27, 28 și 30 lei chila. *Fasolea* cu 8 lei suta de oca.

Ocolul pământului fără bani. Tinerul ziarist danez Valdemar Wireu făcuse anul trecut prinsoarea (rămășagul) că el va face o călătorie în jurul pământului, fără ca să aibă nici un ban în buzunar. Prinsoarea era de 150.000 de franci. Călătorul făcând toate călătoriile pe mare ca fochist și în cele dintâi zile găsi mijlocul ca să aibă și o leafă de 25 bani pe lună. În America vieța îi fu mai ușoară și mai cu seamă în New-York, la Chicago și la San-Francisco, unde o mulțime de ziariști îi dădeau cu amândouă mâinile bani și toți se grăbiau să-l invite la masă. Sosit la Miunelpolis, Wireu ținând o conferență, din care scoase atâția bani, tocmai câți i-a trebuit se-și poată cumpăra încălțăminte, de care avea mare nevoie, fiindcă ajunsese aproape în picioarele goale.

Ocolul pământului a fost făcut de Wireu și el a câștigat 150.000 de fr.

Dar' trebuie să adăogăm, că chiar acest îndrăzneț călător istorisește, că s'a culcat de multe-ori cu stomacul (rînza) gol.

Un vas sfânt. În 1797 soldații francezi luaseră din visteria dela Genova un foarte mare vas de smarald, căzut în mâna Genovezilor la luarea Almeriei și care vas se numia „Vasul sfânt“ sau Sacro Cratino. Acest vas fu dus la Paris și așezat în biblioteca națională.

Cetățenii genovezi aveau o mare venerație pentru acest vas, din cauză că era în popor credința, că de acest vas s'a servit Isus Cristos la nunta dela Cana pentru de a

preface apa în vin. Se crede, că acest vas a fost adus în Orient cu ocazia Cruciadelor.

În mai multe rânduri, în timpuri de grele restriște, republica genoveză se imprumutase cu mari sume de bani zălogind acest vas sfânt.

Mai mulți învățați francezi au analizat deunăzi acest vas și au descoperit, că el nu este făcut, după-cum se credea până acum, din smarald, ci este făcut din sticlă, însă această sticlă este foarte bine văpsită.

Romani în America. Din Chicago i-se împărtășește ziarului „Românul“, că un tânăr român, Dimătrie Constantinescu, a întocmit în apropiere de expoziție, un stabiliment de vinuri, licouri și felurite beuturi românești și străine. Bunătatea vinurilor și frumuseța costumelor naționale ale oamenilor de serviciu, au făcut ca întreprinderea să isbutească îndeplin. Acum că expoziția s'a închis, dl Constantinescu e hotărât să meargă în California, ca să facă și acolo cunoscute vinurile și costumele românești, cu ocazia expoziției din San-Francisco.

Minunile electricității. Ziarele germane vestesc, că pe străzile Berlinului, capitala Prusiei, umblă deja trăsuri electrice pe piață, a căror iuțeală e cu mult mai mare decât a celor mișcate de cai. Ele sunt ca toate celelalte trăsuri, dar' au în capra birjarului o întocmire electrică cu acumuloare.

Tot deodată ziarele berlineze vestesc, că una din cele mai mari minuni la expoziția din Anvers, care se va ține în anul 1894, va fi un balon electric de cărmuit, care va fi pus în mișcare prin ajutorul unui curent electric.

Descoperitorul socotește, că balonul se va putea avea o iuțeală de 40 de kilometri pe cias.

Adânci bătrânețe. Samoil Edison, tatăl vestitului electrician american, a implinit mai zilele trecute 90 de ani și e foarte sănătos și voinic. El nădăjduiește să mai viețuească mulți ani; căci tatăl seu a trăit până la vârsta de 103 ani și două mătuși ale sale aveau când au murit câte 99 de ani. Așadar' Edison este de soi bun și nu este lucru greu, ca el să ajungă până la 100 de ani.

Numărul bisericilor și preoților în România. În toată țeara sunt 6787 bisereci, dintre care 218 susținute de stat, 5909 de comune și 660 de persoane private și c. l. Sunt mai departe 130 de biserici rom. catolice, 18 protestante, 16 armenogregoriane, 28 rusești pentru Lipoveni, 305 de sinagoge și 260 de giamii turcești (în Dobrogea). Numărul total al preoților și diaconilor la bisericile române e de 6571, dintre care 3871 au absolvat câte patru, 114 câte șapte clase seminariale, ear' 11 au absolvat facultatea teologică. Preoți rom. catolici sunt 80, pastori protestanți 19, armeni 17, lipoveni 19, rabini și cantori jidovești 169 și mohamedani (hogi) 311.

Zidirea unei nouă catedrale în București. Metropolitul, ministrul de culte și primarul capitalei s'au întrunit, spre a lua în mână zidirea unei nouă catedrale (biserici) metropolitane în București. Statul a votat spre acest scop 5 milioane lei, se crede însă, că va trebui cel puțin de 4 ori atâta. La această zidire uriașă ar fi a se lucra 15—20 ani.

Vultur uriaș împușcat. Din Seghedin se scrie, că vânătorul C. Lakatos a împușcat zilele trecute, în vecinătatea orașului, un vultur în greutate de peste 15 chilog. și măsurând cu aripile destinse 8¹/₂ urme. Capul vulturului e galbin, ear' trupul negru.

Mare cutremur de pământ. Ziarului „Times“, i-se telegrafează din Teheran, capitala Persiei, că în Kuchan a fost un mare cutremur de pământ, căruia au căzut jertfe 12.000 oameni. Două mii de cadavre (trupuri moarte) zac încă sub dărâmături. Cutremurul se repețește mereu.

Sobe electrice. C. Drews a aflat un nou fel de sobă (cuptor), care se poate încălzi cu ajutorul curentului electric, și care cu timpul se crede, că va înlocui sobele de azi.

Doamna Elena, văduva marelui domnitor Alexandru Ioan I. Cuza, a dăruit spitalului „Elena Doamna“ din Galați suma de 12.000 lei.

Din traista cu povețele.

Întrebarea 57. Vă rog să tipăriți în „Foaia Poporului“ întrebarea: Cine ar vrea să-mi vînză mere cu prețul de 2—2¹/₂ fl. maja metrică (1 maje m. = 100 chilograme) sau cu 20—30 cr. măsura de 20 litre, rămânând ca subscrisul să port însumi speșele de transport. Merele pot fi de ori-și-câte soiuri, numai să nu fie mărunte. Acei care ar fi avînd de vînzare cel puțin 60 măji metriche să binevoească a se adresa la

Vasile Filimonescu
în Cun-Sebeș, p. u. Komloș.

Întrebarea 58. Vă rog să-mi răspundeți în „Foaia Poporului“ la întrebarea: Unde și cui aș putea vinde 30 chilog. hămeiu (himeiu) și cu ce preț?
Nic. Timbuș.

Răspuns. Trimite o porție ca probă (mostră) și anume la adresa: *Johann Habermann's Erben* în Sibiu și *Gebriuder Zell* în Brașov. Vîzînd marfa, acești fabricanți de bere îți vor imbia înșiși prețul cuvenit.

Întrebarea 59. M'am asigurat la societatea americană „The Mutual“ din New-york cu 4000 coroane pentru cazul morții și resp. ajungerea unei etăți anumite. În considerarea multor svonuri nefavorabile, mă rog să binevoiti a-mi răspunde la întrebarea: este consult a se asigura omul la firma amintită și este aceasta sigură sau nu pentru un om, care tot ce poate agonisi trimite ei ca sume de asigurare?
V. S.

Răspuns. Ca fiind obștește cunoscute și mai ușor de controlat, societățile noastre din patrie (indigene) vrednice sînt de înțaietate. Eată tot ce putem zice în acest obiect atît de gingaș.

Posta redacției.

Dlul T. P. în *F. de mijloc*. Despre că profesorul Marsyta sau altcineva ar fi publicat o scriere, cuprînzînd o expunere mai pe larg a piticilor din Pirenei, nu avem cunoștință. Noi am reprodus notița după un ziar francez și ne pare rău a nu fi în poziția de a satisface curioșității D-tale. De cumva am afla ceva mai pe larg, bucuros.

Intreprinderea de înmormântări și transport de morți

Coloman Pály sen.,

Piața-mică nr. 4. — Strada Pempflinger nr. 10

ce există de
un șir
îndelungat

de ani
în piața de
aici

se recomandă că primește efectuarea de înmormântări și transporturi de morți garantând pentru serviciu prompt și solid cu prețuri reduse și atrage în același timp atențiunea publicului asupra depositului seu bogat asortat de cununi și panglice.

[2678] 2-4

Posta redacției.

D-lui Iuliu Holder în Ocolul-mic. Poesia originală a D.-Tale, nu o putem folosi; cele populare fuseseră mai târziu, da.

D.-jorrei V. P. în Orman. Ne bucurăm din inimă că nutrești așa frumoase sentimente românești, dar' nu ne lua în nume de rău dacă nu-ți vom publica poesia, pentru-că nu e vrednic acel păcătos să-și iee cineva scriselile lui de bani buni. Nici un ziar românesc nu se împedecă de ea, și așa nici noi, că nu o ținem vrednică de a-și face vre-o reflexiune, și te rugăm să nu o mai ții nici D.-Ta.

Plugarului Vas. Stezariu în Poșaga-de-jos. Le vom publica când le va sosi rindul.

Domnului Ioan Ciungaru în Breaza. Le-am primit; mulțumim; se vor publica la rindul lor.

Călimdarul săptămânii.

Zilele	Călimdarul vechiu	Călimd. nou	Soarele
	Dum. a 28-a d. Ros., gl. 3, sft. 6.		rés. ap
Dum.	28 Cuv. Stefan cel nou	10 Iudit	7 55 3 50
Luni	29 Muc. Paramon	11 Damasch	7 56 3 50
Martți	30 + S. Apost. Andreiu	12 Maxent.	7 57 3 50
Merc.	1 Dec. Pror. Naum	13 Lucia	7 58 3 50
Joi	2 Pror. Avacum	14 Nicasie	7 59 3 50
Vineri	3 Pror. Sofonie	15 Celian	8 0 3 50
Sâmb.	4 + M. Varvara	16 Adelaida	8 1 3 50

În absența dlui **Ioan Rusu Șirianul** pentru redacțiune responsabil: **George Moldovan.**

Trei învățăcei

se primesc în franzelăria lui

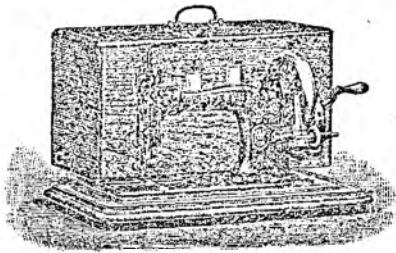
Stefan Moga

Sibiu, [2667] 3-3

strada Bahngasse.

BETIA

se vindecă prin **Antibetin**, întrebuințat cu rezultat strălucit în o mulțime de casuri. *Nenumărate mulțumite primite dela cei vindecați se trimit franco la cerere.* Fiind fără ori-ce gust, se poate da pătimășului de beție și fără știrea lui. 1 dosă costă **2 fl. 20 cr.**, 1 dosă dublă pentru morbul învechit, **4 fl. 40 cr.** trimitându-se suma din urma și se trimite franco în toate țerile. Se capetă la farmacia „La Vultur“, Lugoj, nr. 112, Bănat. [2329] 10-20

Cele mai bune și mai încercate
MAȘINI DE CUSUT

din

cele mai vestite fabrici din țeară
și din străinătate

recomandă singura reprezentanță a lui

Ludovic Etter

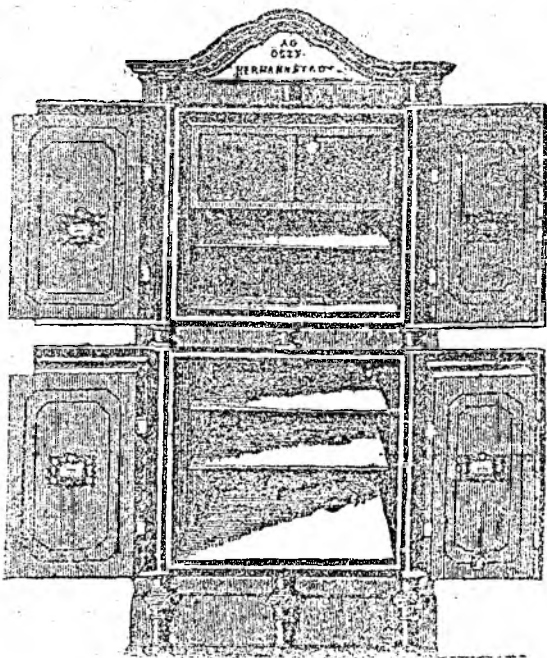
Strada Urezului 9. SIBIU. Strada Urezului 9.

[2731] 1-3

Deposit de accesorii, ace etc., după toate sistemele.

Atelier propriu de reparaturi
garanță pe mai mulți ani, prețuri moderate.

☛ Liste de prețuri se dau gratuit și franco. ☚

Fabricat în țeară!

Ces. și reg. privil.

Prima fabrică de casse ardelenescă.

Existând de 12 ani, premiată cu mai multe distincțiuni a lui

A. Géza Öszy,

Quergasse Nr. 39,

SIBIU,

Hechtgasse Nr. 40.

recomandă

**Cassele și casetele sale de fier pentru păstrat bani, cărți
și documente**

☛ sigure contra focului și spargerii ☚

de construcție proprie a ei și putând fi deschise numai de cumpărătorul însuși. Diferite forme și mărimi, cu prețuri mai ieftine, decât asemenea produse din alte fabrici.

CASSELE

[1316] 46-

sunt expuse vederii cercetătorilor în localul fabricii.

☛ Prețuri curente ilustrate se trimit la cerere gratis și franco. ☚

Renumitul bazar vienez de coroane

este unicul în stare să trimită cu rambursă poștală următoarele mărfuri, cu preț foarte ieftin

50 cruceri fiecare bucată.

1 Cărpă de lână pentru dame, foarte elegantă și călduroasă 50 cr.	3 cești de Micado din metal neruinabil 50 cr.	1 sticlută de tinctură de aur cu care se poate aurii ori-ce 50 cr.
1 Păreche de mănuși de iarnă pentru domni și dame 50 cr.	1 recușit pentru scris potrivit la ori-ce masă de scris 50 cr.	1 instrument italian acordează melodios 50 cr.
1 păreche de cercei de argint cu petri albastre sau roșii 50 cr.	1 amnar de buzunar cu fitil 50 cr.	1 harmonică de gură cu care pot juca ușor 50 cr.
1 șurț flu pentru dame, din Voil francezesc 50 cr.	1 caretă cu 50 de plicuri și 50 coale de hârtie de scris 50 cr.	1 pipă bună cu țevă foarte durabilă 50 cr.
1 caretă pentru dame, practică pentru lucruri de mână 50 cr.	1 casetă de fer turnat la la Wertheim 50 cr.	1 perie de haine 50 cr. 1 perie de cap 50 cr.
1 lanț de orologiu fin aurit sau argintat 50 cr.	1 cursă pentru șoareci, prinde 20 deodată 50 cr.	3 bucați diferite obiecte de joc 50 cr.
1 briceag tare cu 3 limbi 50 cr.	1 pungă de pele 50 cr.	1 scutulă cu 144 pene de scris de oțel prima calitate 50 cr.
1 păreche de foarfeci calitate fine 50 cr.	6 bucați săpun de glicerin, parfumate 50 cr.	1 lăcat pentru perdele 50 cr.
2 cravate de mătăasă colorare modernă 50 cr.	1 acățător american pentru haine, cu cârlig de aramă 50 cr.	1 perie de musteți cu oglindă și pepten 50 cr.
1 casetă pentru ținerea zahărului, de lemn cu lăcat 50 cr.	1 păner foarte practică de Majolika 50 cr.	1 țigaretă din spumă de mare 50 cr.

1 fiorin sau 2 coroane bucată.

1 orologiu de bronce ce merge regulat, cu garanță 1 fl.	1 lanț de orologiu din aur artificial cu acățătoare 1 fl.	1 inel din aur-doucle cu petri 1 fl.	1 medalion din aur artificial, cu petri 1 fl.	1 brățar dela expoziția din Paris 1 fl.	1 medalion de inimă din argint veritabil, probat 1 fl.
Cușmă de iarnă din peluș de Persia, cu vată călduroasă 1 fl.	1 pălărie bărbăt. din păsă moale foarte țiuțoare 1 fl.	4 cravate bărbătești fiecare în altă formă și colorare, foarte fine 1 fl.	1 păreche mănuși călduroase pentru iarnă, din lână 1 fl.	1 jachetă de lână pentru dame și bărbați 1 fl.	1 păreche pantaloni de lână (sistem Jäger) pentru domni 1 fl.
1 cămașă bărbătească, foarte fin gătită, albă ori colorată 1 fl.	1 păr. ismene bărbăt. din pânză de casă bine lucrate 1 fl.	6 păr. ciorapi bărbăt. într'o colorare ori cu vergi frumoase 1 fl.	3 păreche ciorapi fem. într'o colorare sau cu vergi frumoase 1 fl.	1 corsetă cuirasată, fașon parisian, foarte durabilă 1 fl.	12 batiste, cu margini colorate, chivite 1 fl.
1 cămașă femeiască din șifon ori în cu broderii 1 fl.	1 corsetă de noapte din șifon cu broderie fină 1 fl.	1 păreche ismene fem. din șifon, cu broderie fină 1 fl.	1 sucnă călduroasă, cu brodure 1 fl.	3 șorțuri de casă, mostre frumoase și moderne, veritabil de spălat 1 fl.	1 șorț de lister, calitate bună, care, chivit, 1/4 de mare 1 fl.
1 jachetă de dame din creton francez lucrată 1 fl.	1 haină de iarnă gata pentru copii dela 1—3 ani 1 fl.	1 covor de pat din stofă de jute desin frumos 1 fl.	1 cearceafa de tot mare și gata 1 fl.	6 merindare de in, mari și tari 1 fl.	6 ștergare, calitate bună, baro, chivite 1 fl.
o față de masă bună damast alb ori colorată 1 fl.	6 serviette pe deplin de mari, albe ori colorate 1 fl.	1 năframă de mătăasă 1 cot de mare și în orice colorare 1 fl.	3 batiste de mătăasă de Lyon, în mai multe colori 1 fl.	1 eventail cu zugrăvire artistică, foarte frumos 1 fl.	1 năframă mare călduroasă pentru dame, 1/4 de mare 1 fl.
1 pipă din spumă de mare artificială 1 fl.	1 spiț de țigară spumă de mare veritabilă cu chichlibar 1 fl.	1 pipă pentru burghezi, spumă de mare artificială cu vergea cu tot 1 fl.	1 aparat de foc, aprinde însuși cu iuțea fulgerului 1 fl.	1 portmoneu tot din pele cu încheietoare 1 fl.	1 portmoneu pentru bani și documente 1 fl.
1 lămpăș cu o lumină intensivă 1 fl.	1 șatnă de cusut de mătăasă cu scule de cusut 1 fl.	1 album pentru fotografii, foarte fin 1 fl.	1 brișag cu 4 tășuri, cu aparat pentru scoterea dopurilor 1 fl.	1 crucifix din metal topit, nu se poate sparge 1 fl.	1 oglindă de părete 3 cm. de mare, în cadru de nuc 1 fl.
6 linguri de supă din argint de Phönix veritabil 1 fl.	6 furculite franc. din argint de Phönix veritabil 1 fl.	3 cuțite de masă din argint de Phönix veritabil 1 fl.	12 lingurițe de cafea din argint de Phönix veritabil 1 fl.	1 lingură mare de supă din argint de Phönix veritabil 1 fl.	2 feșnice de salon argintărite fin, formă frumoasă 1 fl.
o țiuțoare de zahăr splendid argintărită și fină 1 fl.	1 moară de cafea cea mai bună construcție, durabilă 1 fl.	6 tase de cafea calitate bună neperitoare 1 fl.	Împăratul și Împărăteasa 2 frumoase figuri de decorațiune 1 fl.	3 broșuri de dame în mostre deosebite 1 fl.	1 brișcu, tăș englez veritabil, foarte ascuțit 1 fl.

Numai fl. 5.75

costă o bucată întreagă de 30 coți, de pânză de casă excelentă, trainică, solidă, de calitate lată

Numai fl. 6.25

costă o bucată întreagă de 30 coți de haine de pat din Sternberg, prima calitate, bună de spălat în toate colorile, foarte trainică.

Numai fl. 5.50

costă o bucată întreagă 30 coți, prima calitate oxford, în toate colorile, solid trainic, pentru cămăși și rufe de casă.

Numai fl. 5.50

costă o bucată întreagă 30 coți, calitate excelentă pentru cămăși Schifon, fină ca cea din in, foarte bună și trainică.

1 păreche pantaloni de iarnă pentru bărbați, făcut elegant în toată mărimea 2 fl.
1 jachetă pentru domni și dame în ori-ce mărime. 2 fl.
6 metri de covoare, sortă bună, cu bordură colorată 2 fl.
1 covor pentru așternut, înaintea patului, frumos lucrat 2 fl.
1 Perdea modernă pentru ferestri de jute sau dantele 2 aripi complete 2 fl.
1 tacâm de masă pentru 6 persoane, 1 pânzătură, 6 serviete fine 2 fl.
1 bucată pânză garn. 1/4, lată 7—8 metri lungă, deasă 2 fl.
3 bucați cămăși de oxford pentru lucrători foarte trainic lucrată 2 fl.
1 blusă de dame modernă din satin fin, mustra cea mai nouă 2 fl.

2 fiorini fiecare bucată.

3 bucați cămăși de dame din schifon fin și cu broderie 2 fl.
1 orologiu de părete cu deșteptător 2 fl. 1 lanț de argint, pentru domni sau dame 2 fl.
1 brățar de argint, veritabil cu apendice 2 fl.
1 oglindă cu ramă de aur 55 cm. mare, frumoasă, format mare 2 fl.
O umbrelă de mătăasă Austria, cu lemn durabil fin 2 fl.
1 giamaștan cu lăcat cu îmbrăcăminte bună de pele 2 fl.
1 pipă de spumă veritabilă de mare cu vîrf argintat cu 2 fl.

1 serviciu din porcelan de cafea pentru 6 persoane, 15 bucați, 2 fl.
1 pelerină de iarnă din lână 1/4 mare, groasă călduroasă 2 fl.
1 stampilă de cauciuc cu ori-ce nume, dimpreună cu colorare 2 fl.
1 lanternă magică pompoasă cu figuri mari și cu instrucțiune 2 fl.
1 plapomă excelentă și bună, lucrată în colorare vînată și roșie 2 fl.
1 cușmă fină pentru domni 2 fl. 1 muff pentru dame prima calitate 2 fl.
1 cămașă de flanel pentru domni în toate colorile, foarte călduroasă 2 fl.
1 batistă de Lyon veritabilă de mătăasă, mare, în ori-ce colorare 2 fl.
1 păreche de feșnice de salon Alpaca, fașon mare, elegant 2 fl.

Pentru atențiune: Comande în scris se trimit în 24 oare, cu rambursă poștală sau trimițându-se banii înainte, mărfurile, care nu convin se pot îndată schimba, sau banii se trimit înapoi prin firma:

Wiener Kronen-Bazar FEKETE in WIEN V., Rüdigerasse Nr. 113.

[2307] 2—